

INTERVENTIE

#1 APRIL 2021

MARVER
LEDENMAGAZINE

**VEILIGHEID
BIJ DEFENSIE**
Weerbarstige materie

**NEDERLANDS
VETERANENINSTUUT**
Succesvolle samenbundeling?

**MEDEZEGGENSCHAPS-
COMMISSIE LTC**
Uit de kinderschoenen

**'MARVER OP
TWEЕ FRONTEN
ACTIEF VOOR JOUW
BELANGEN'**

MARVER-APP
VOLOP
INFORMATIE IN
THE POCKET!

OP NAAR EEN HETE ZOMER?

“

Als algemeen secretaris van de Marechausseevereniging neem ik eenmalig als blogger de honneurs waar namens onze voorzitter Sven Schuitema, die nog een tijdje uit de running is. Defensie benadrukt al sinds jaar en dag dat haar 'Personeel op 1' staat. Van deze bewering is de laatste jaren in onder meer de dagelijkse KMar-praktijk echter maar bar weinig terecht gekomen. Bezuinigingen zijn nog steeds aan de orde van de dag en er zijn bij Defensie

op dit moment maar liefst ruim 9000 onvervulde vacatures. De arbeidsvoorwaarden voor medewerkers zijn onvoldoende en er ligt nog steeds geen goed onderhandelingsresultaat voor een nieuwe cao vanaf 1 januari dit jaar.

Het bestaande cao-bod van Defensie, waarop de onderhandelingen met de defensiebonden, waaronder de MARVER, eind december 2020 zijn spaak gelopen, is niet of nauwelijks serieus te nemen. In een cao-enquête hebben onze leden en die van alle andere Defensiebonden onlangs massaal nee gezegd tegen dit karige bod. Zij verlangen actie bij het uitblijven van verbeteringen. Deze overtuigende enquête-uitslag triggerde de bonden uiteindelijk tot een ultimatum aan Defensie om een sterk verbeterd bod op tafel te leggen. Vlak voor het ter perse gaan van deze Interventie werd helaas bekend dat Defensie het ultimatum naast zich neerlegt. Ik vraag me af of de werkgever wel beseft hoezeer zij al die hardwerkende medewerkers schoffeert met de minimale arbeidsvoorwaardenruimte die zij biedt. En dan heb ik het er nog niet eens over dat de afspraken uit eerdere akkoorden over het bezoldigingsstelsel en de vervanging van het FPS niet fatsoenlijk kunnen worden uitgewerkt. De werkgever heeft namelijk niet het daarvoor benodigde en destijds toegezegde geld.

Juist in deze lastige coronatijd wordt in ons land veelvuldig een beroep gedaan op onze veiligheidsdiensten, waaronder de KMar. Een goede en realistische beloning voor hun handhaving van onder meer de coronamaatregelen blijft echter achterwege. Desondanks blijft Defensie zich maar afvragen waarom er zo weinig belangstelling bestaat voor dit prachtige vak. Als werkgever moet je dit werk ook financieel aantrekkelijk maken en dat is het op dit moment echt niet. En ondertussen moet het Defensiepersoneel kunnen vertrouwen en bouwen op een betrouwbare overheid. De loze beloftes van de afgelopen jaren bewijzen echter het tegendeel.

Ik ben benieuwd wat het kabinet doet als alle medewerkers bij de politie en Defensie hun werk zouden neerleggen, alhoewel dat in laatstgenoemde sector officieel overigens niet mag. Naar mijn

mening vergeet de overheid één cruciaal ding: als Nederlandse samenleving zijn we sterk afhankelijk van onze veiligheidsdiensten en van bijvoorbeeld de politie en de KMar. De loyaliteit en de betrokkenheid van Defensiemedewerkers bij hun werk brokkelen door alle perikelen en gebroken beloftes helaas in ras tempo af. Zij zoeken naarstig naar werk met betere arbeidsomstandigheden en een betrouwbaardere werkgever. Zeg nou zelf: dat is toch volstrekt logisch?

Ik hoop dat de angst voor een potentiële nog verdere leegloop de werkgever uit haar slaapt houdt en dat zij spoedig met een beter bod komt in de te lang voortslepende onderhandelingen voor betere arbeidsvoorwaarden. Gebeurt dit niet? Dan voorspel ik een hete zomer vol acties. Luisterend naar de grote meerderheid van onze leden, kan ik namelijk maar een ding concluderen: de maat is echt vol. Beterschap vanuit Defensie lijkt twijfelachtig. Ik ben erg benieuwd of de defensieparagraaf weer écht nieuw leven zal worden ingeblazen door de politieke partijen, die na de Tweede Kamer-verkiezingen van 17 maart een coalitie gaan vormen. We zullen zien wat de toekomst ons brengt. Het te lange wachten ondertussen is op een realistisch cao-bod van Defensie.

”

Breunis van de Pol
Algemeen secretaris MARVER

06

DEFENSIE LEGT ULTIMATUM NAAST ZICH NEER

→ Via een enquête lieten de vakbondsleden van alle defensiebonden ons onlangs massaal weten dat zij het magere cao-bod van Defensie afwijzen. Zij willen acties om een beter resultaat af te dwingen. Wij stelden Defensie een ultimatum om dit alsnog te voorkomen: kom uiterlijk op 26 maart om 24.00 uur met een beter cao-bod. Vlak voor het ter perse gaan van deze Interventie werd bekend dat Defensie ons ultimatum naast zich neerlegt.

10

INSPECTIE VEILIGHEID DEFENSIE HEEFT AANJAAGFUNCTIE

→ Volgens Inspecteur-generaal Veiligheid Wim Bargerbos heeft de Inspectie Veiligheid Defensie een belangrijke aanjaagfunctie om het thema veiligheid binnen Defensie nog structureler aan te pakken. "Ik hoop van harte dat we op de goede weg zijn. Maar veiligheid blijft natuurlijk een weerbarstig materie."

14

VETERANENSTITUUT HET BESTE VETERANENZORG-SYSTEEM TER WERELD?

→ Wordt het Nederlandse Veteraneninstituut, een samenbundeling van 6 voorheen zelfstandige organisaties die zich bezighouden met het veteranenbeleid, het beste veteranenzorgsysteem ter wereld? Als het aan generaal Paul Hoefsloot, de eerste directeur-bestuurder van dit instituut, ligt in elk geval wel.

22

'MC LTC WIL GELIJKWAARDIGE GESPREKSPARTNER ZIJN'

→ Na haar start wilde de MC LTC een volgende stap zetten naar een goede samenwerking tussen de zeggenschap en een professionele medezeggenschap. Helaas bood het Hoofd Dienst eenheid de MC sindsdien nog onvoldoende de kans om een gelijkwaardige gesprekspartner te zijn.

EN VERDER...

- 04** Bondig - Werk en inkomen
- 08** Actie #steunpubliekesector in volle gang
- 19** Aankondiging 121^e AV MARVER
- 20** Defensie in de media
- 26** Vereniging - Bondig
- 30** Puzzel
- 31** FNV-belastingsservice: aangifte 2020
- 32** Contact met de MARVER
- 34** Ledenvoordeel FNV
- 36** Lid in beeld: Albert Zomer

KLOP MET SPOEDVRAGEN BIJ ONS AAN!

 De Marechausseevereniging krijgt regelmatig vragen van leden over hun rechtspositie bij specifieke onderwerpen, zoals huisvesting, voeding en reiskosten. Voor deze vragen kun je uiteraard altijd bij ons terecht. Het helpt ons echter jouw belangen zo goed mogelijk te behartigen als je de vraag eerst hebt neergelegd bij jouw eigen P-dienst en/of het Diensten Centrum Human Resources (DCHR) in Enschede en hun antwoord met ons deelt. Opvallend genoeg maken veel leden niet of nauwelijks gebruik van deze service. Afhankelijk van je vraagstelling krijg je binnen uiterlijk 5 dagen antwoord van DCHR. In de praktijk komt het echter regelmatig voor dat DCHR binnen deze termijn nog geen antwoord kan geven en in een mailtje aankondigt dat daarom nog eens vijf dagen aan deze reageertermijn worden vastgeplakt. Heb jij als lid ondertussen een dringende vraag over je rechtspositie waarop je met spoed antwoord nodig hebt? Neem dan contact op met de afdeling individuele belangenbehartiging van de MARVER via telefoon 085 8900480 of e-mail: ibb@marver.nl. Deze afdeling kan jou als lid direct helpen bij uiteenlopende spoedzaken. Ook als je niet tevreden bent over het antwoord van jouw eigen P-dienst of DCHR, staat zij jou met raad en daad bij. ←

EXTRA BUDGET BIJ ONVOORZIENE OPLEIDINGSKOSTEN

 Militairen die vóór de grens van vijf jaar voor hun Leefijdsontslag Militairen (LOM) zaten en met een door Defensie goedgekeurd persoonlijk opleidingsbudget een opleiding volgden, worden binnen deze termijn regelmatig geconfronteerd met onvoorziene kosten. Dit komt voor als zij langer over een opleiding doen, een herexamen moeten maken of een extra opleidingsonderdeel gaan volgen.

Op aandringen van de defensiebonden, waaronder de MARVER, heeft de HDP besloten dat zij hiervoor alsnog een nieuwe aanvraag voor persoonlijk opleidingsbudget kunnen indienen, mits er voldoende budget beschikbaar is. De extra vergoedingsmogelijkheid geldt specifiek voor al goedgekeurde opleidingsaanvragen onder het AMAR, artikel 16bis. Militairen kunnen hiervoor de cursuscode 051213 gebruiken. De uitgebreide regeling is ook bedoeld voor burgermedewerkers bij Defensie, die een opleiding hebben gevolgd op basis van het BARD, artikel 20. ←

COULANCE- REGELING VOOR ONGENEESLIJK ZIEKEN

In 2018 is de zogeheten Anw-compensatie van ABP vervallen. Voor deelnemers die al vóór 1 mei van dat jaar ongeneeslijk ziek waren of zich om een andere reden niet individueel of via Defensie konden verzekeren, trof het pensioenfonds toen een uitzonderingsregeling. Deze regeling was bedoeld als financieel vangnet voor deelnemers in deze moeilijke situatie. Het afgelopen jaar zijn zij hierover persoonlijk geïnformeerd. Zij ontvingen een beoordelingsformulier, dat zij konden invullen en terugsturen.

Aan de hand van deze gegevens beoordeelt ABP of iemand alsnog in aanmerking kan komen voor de coulanceregeling. Heb jij dit formulier wel ontvangen, maar ben je vergeten dit terug te sturen? Doe dit dan nu alsnog! Het kan ook zijn dat je geen formulier hebt gehad, maar mogelijk wel kunt terugvallen op de coulanceregeling.

Check dan eens deze www.abp.nl/anw-compensatie voor antwoorden op veel gestelde vragen over dit onderwerp. Wil je een nieuw beoordelingsformulier aanvragen? Neem dan contact op met ABP. ←

MAG JE MET **VERLOF** ALS JE ZIEK BENT?

Stel, je bent ziek, maar je hebt behoefte aan verlof. Mag je eigenlijk wel verlof opnemen? En wat nou als je gedeeltelijk bent hersteld of in een re-integratieproces zit? Neem bijvoorbeeld Mike, een zieke wachtmeester die normaal gesproken 8 uur op een dag werkt. Hij is voor 25% beter gemeld, ofwel 2 uur per dag en re-integreert voor nog eens 25%, dus ook 2 uur per dag. Hoeveel verlofuren moet Mike opnemen als hij een dagje vrij wil: 2, 4 of 8 uur?

Het Europese Hof van Justitie benadrukte al in 2009 dat ziekteverlof is bedoeld om te herstellen van ziekte, terwijl vakantieverlof bedoeld is om te ontspannen en om een periode van vrije tijd te kunnen genieten. Naar aanleiding hiervan onderhandelde de MARVER enkele jaren terug uitgebreid met de werkgever over deze kwestie.

Graag delen we met jou de positieve uitkomst van deze onderhandeling: je kunt met verlof als je ziek bent en daarvoor wordt geen verlof afgeboekt. Als je tenminste een verklaring van een arts hebt dat je voor die uren niet kunt werken. Voor de uren dat je beter gemeld bent, neem je wel verlofuren op. Let op: als je re-integreert, dan is dat niet hetzelfde als een betermelding! Re-integratie is bedoeld om je stapje voor stapje weer te laten wennen aan het werk. Dat is altijd 'boven de formatie'. Je moet namelijk kunnen terugvallen als het even niet zo goed gaat. De werkgever regelt dan bijvoorbeeld ook geen vervanging voor je. Je bent voor de re-integratie-uren ook formeel nog ziek. Voor re-integratie-uren hoef je dus ook geen verlof op te nemen.

En dan het antwoord op ons voorbeeld. Mike werkt 4 uur van zijn 8-urige werkdag, maar daarvan zijn 2 uur bestempeld als re-integratie. Voor een dagje verlof hoeft hij dus maar 2 uur verlof op te nemen! Dat zijn de uren waarvoor hij is beter gemeld. In 2019 is er echter een uitvoeringsnota gepubliceerd, die haaks staat op de gemaakte afspraken. Als het voorbeeld van Mike volgens deze nota zou worden behandeld, dan zou Mike niet 2, maar 8 uur verlof op een dag moeten opnemen! Deze nota is niet correct en mag niet worden uitgevoerd. De regelgeving gaat namelijk boven een uitvoeringsnota.

Denk je dat er iets verkeerd is gegaan met je verlofuren? Neem dan contact op met de afdeling individuele belangenbehartiging van de MARVER via e-mail (ib@marver.nl) of telefoon (085-8900430). ←

12 maart 2021

Open brief aan de bewindslieden van Defensie

Ultimatum: Vakbondsleden zeggen massaal nee tegen cao-bod Defensie

Beste minister, beste staatsecretaris,

Eind december liepen de onderhandelingen stuk over een nieuwe Defensie-cao die op 1 januari 2021 moest ingaan. Het – inmiddels demissionaire – kabinet Rutte III bleek niet bereid het benodigde extra geld te verstrekken om aan onze cao-eisen te voldoen. Ook wilde de minister tot nu toe geen extra financiële ruimte binnen de Defensiebegroting beschikbaar stellen. Daarom hebben wij als vakbonden de afgelopen weken onze leden geïnformeerd en geraadpleegd.

Wij hielden allemaal dezelfde enquête onder onze leden. Dit waren de centrale vragen:

- Wat vind jij van het huidige arbeidsvoorwaardenbod van Defensie?
- Denk je dat er acties nodig zijn om tot een acceptabeler bod te komen óf vind je het bod van Defensie wél acceptabel?

Vakbondsleden van alle Defensiebonden lieten ons massaal weten – het waren Noord-Koreaanse uitslagen – dat ze het magere bod van Defensie afwijzen en acties wensen om een beter resultaat af te dwingen. Dat betekent dat de gezamenlijke bonden acties gaan voorbereiden.

We willen u echter nog eenmaal de kans bieden alsnog met een beter bod te komen dat wél voldoet aan onze eisen. De gezamenlijke bonden willen dat de werkgever Defensie minimaal 2,5% arbeidsvoorwaardenruimte beschikbaar stelt om daarmee tot een fatsoenlijke loonsverhoging en andere verbeteringen voor het Defensiepersoneel te komen. Daarmee vragen we écht niet 'het onderste uit de kan'. Ook wij zijn ons bewust van de huidige economische situatie.

De kabinetspartijen pretenderen, net als vele andere politieke partijen, dat de publieke sector de afgelopen jaren is ondergewaardeerd en schrijven in hun verkiezingsprogramma's dat er flink geïnvesteerd moet worden. Dat wordt hóóg tijd!

Niet voor niets zijn er bij Defensie 9.250 vacatures. De loonontwikkeling van Defensiepersoneel loopt al decennia achter bij die van de marktsector. De kabinetsbijdrage aan overheidswerkgevers voor arbeidsvoorwaarden is in de periode 1997-2017 met 17% gekort (rapport Evaluatie van het referentiemodel, juli 2017, ministerie BZK). De volledige referentieruimte uit de marktsector is in 20 jaar maar enkele jaren volledig uitgekeerd. In andere jaren heeft het kabinet met de beleidsmatige knop in het referentiemodel in handen de bijdrage overwegend neerwaarts bijgesteld. Dit leidde onder andere tot een jarenlange nullijn.

Ook Defensiepersoneel wil nú boter bij de vis. Maak daarom nú waar wat u in verkiezingsprogramma's belooft. Wij verzoeken u dringend binnen 10 werkdagen vanaf heden een SOD te beleggen, waar u met een bod komt dat wél aan onze eisen voldoet. Mocht op vrijdag 26 maart 2021 om 24.00 uur blijken dat u niet op dit ultimatum bent ingaan, dan rest ons niet anders dan acties te gaan voeren. Wij hopen echter dat u uw eigen slogan 'Personeel op 1!' alsnog waarmaakt.

Met strijdbare groet,

namens de Centrales van Overheidspersoneel Sector Defensie,

AC

Jean Debie
Voorzitter

ACOP

Anne-Marie Snels
Voorzitter

CCOOP

Jan Kropf
Voorzitter

CMHF

Rob Pulles
Voorzitter

Vlak vóór het verstrijken van het ultimatum in deze open brief liet de top van Defensie ons weten dat zij géén extra cao-ruimte biedt. De gezamenlijke vakbonden zijn uitermate teleurgesteld in deze reactie. Bij het ter perse gaan van deze Interventie beraadden zij zich nog op de ontstane situatie en op vervolgstappen. Zij sloten acties en het volledig opschorten van het overleg niet uit.

Samen met andere bonden strijdt MARVER ook bovensectoraal

ACTIE #STEUNPUBLIEKESECTORNU IN VOLLE GANG

De MARVER strijdt op twee fronten voor betere arbeidsvoorwaarden en omstandigheden voor het defensiepersoneel. Samen met alle defensievakbonden stelden we in een open brief een ultimatum aan Defensie voor een beter cao-bod. Daarnaast strijdt de MARVER samen met andere bonden ook bovensectoraal voor betere arbeidsvoorwaarden. Zo hebben de ACOP, waarbij de MARVER en de AFMP zijn aangesloten, en het AC, waarbij de VBM is aangesloten, op 25 februari de handen ineengeslagen voor de campagne #steunpubliekesectornu. Deze campagne richt zich tegen de structurele verwaarlozing van de publieke sector.

↑ In een symbolische prikstraat werden ministers op 12 maart aan de tand gevoeld over hun visie op de financiële injectie die de publieke sector moet krijgen.

Op die dag overhandigden - inmiddels voormalig - AFMP-voorzitter Anne-Marie Snels en VBM-voorzitter Jean Debie het manifest 'Werken voor publieke taken aantrekkelijk maken én houden' aan demissionair minister Bijleveld en staatssecretaris Visser van Defensie. De overhandiging vormde het startpunt van diverse acties van de vakbonden en medewerkers in de overheidssectoren rond de Tweede Kamerverkiezingen en de formatieonderhandelingen. De eerste actie was onlangs bij het ministerie van Defensie en het stadhuis van Den Haag. Beide panden werden beschenen met opvallende laserprojecties onder de hashtag Steunpubliekesectornu. Een van die foto's siert de voorpagina van deze Interventie.

Meer acties

Vorig jaar kwamen de overheidsvakbonden al met een gezamenlijke oproep tegen bezuinigingen op de publieke sectoren. Zij vroegen toen ook om een herwaardering van publiek werk. In het onlangs overhandigde manifest verzoeken wij onder meer om een marktconforme loonontwikkeling voor 1 miljoen overheidsmedewerkers, om voldoende medewerkers voor het verminderen van de werkdruk én om continue scholing en ontwikkelingskansen. Op vrijdag 12 maart vond een nieuwe actie plaats in het kader van de campagne #steunpubliekesectornu. In een symbolische prikstraat werden ministers aan de tand gevoeld over hun visie op de financiële injectie die de publieke sector moet krijgen. Naast de MARVER, de

TIJDBALK

↙ Wat hebben de Defensiebonden gezamenlijk allemaal gedaan sinds het vastlopen van de cao-onderhandelingen met Defensie op 23 december 2020?

2 februari 2021

Bonden verzorgen webinar over stuklopen cao

23 december 2021

Cao-overleg tussen Defensie en bonden loopt vast

4 februari 2021

Bonden publiceren film over webinar

BLOEMLEZING VAN ENQUÊTE-OPMERKINGEN

Aan het eind van de online cao-enquête van de MARVER en de AFMP konden leden ook hun opmerkingen kwijt over het huidige cao-aanbod van Defensie en over mogelijke protestacties om tot een beter bod te komen. Ruim 400 leden maakten gebruik van deze mogelijkheid. Hieronder vind je – natuurlijk geanonimiseerd – een korte bloemlezing van de meest in het oog springende reacties.

'Het moet maar eens afgelopen zijn met het kruideniersbeleid van Mark Rutte en consorten. Keihard er tegen in gaan dus.'

'Personeel op 1, het is werkelijk een gotspe. Het is verloochend en verkwanseld, door het ene kabinet na het andere. Collega's in de onderofficiersrangen moeten met hun jonge gezinnen de eindjes aan elkaar knopen om het hoofd boven water te houden. Het moet gedaan zijn met de loze beloften, keer op keer. Nu is het tijd om de rug recht te houden. Genoeg is genoeg!'

'Houd je alsjeblieft vast aan de eis en laat ons meegroeien met gelijkwaardige sectoren. Hierdoor behoud je gekwalificeerd personeel en voorkom je de leegloop.'

AFMP en de VBM waren ook de Nederlandse Politiebond (NPB) en andere sectoren, zoals het onderwijs, het Rijk, de ambulancezorg en de brandweer aanwezig. De komende periode staan nog meer acties op de rol, die aandacht vragen voor de structurele verwaarlozing van de publieke sector.

Samen optrekken

Als toenmalig voorzitter van de AFMP ging Anne-Marie Snels tijdens de aftrap van #steunpubliekesectornu op 25 februari in op het belang van deze campagne. "Defensiepersoneel, politieagenten, onderwijzers en ambtenaren hebben allemaal vergelijkbare problemen. Daarom gaan we samen optrekken om het politieke beleid te beïnvloeden. Zeker aan de formatietafel moeten politici zich namelijk realiseren dat het al lang 5 voor 12 is geweest voor een aantal sectoren. Er is sprake van een structurele verwaarlozing van de publieke sector. Niet alleen bij Defensie, maar ook bij de politie, in het onderwijs, bij de rijksoverheid en bij gemeentelijke overheden. Het piept en kraakt overal in de uitvoering, er zijn te weinig middelen beschikbaar en overal is de werkdruk veel te hoog. Cao-onderhandelingen in nagenoeg alle overheidssectoren lopen moeizaam of zijn

afgebroken, zoals bij Defensie, politie, Rijk en gemeenten. Het kabinet en de verantwoordelijk ministers laten hun eigen mensen fors in de kou staan."

Sterke overheid

Volgens Snels is het essentieel dat een nieuw kabinet een sterke overheid hoog op de prioriteitenlijst zet. "Een goed functionerende overheid die klaarstaat voor burgers komt er alleen als de overheidsmedewerkers marktconforme salarissen krijgen, goede arbeidsvoorwaarden hebben en kunnen rekenen op voldoende collega's en gedegen ondersteunende faciliteiten. Op al deze punten schiet de overheid als werkgever fors tekort. Investeren is nu noodzaak." De acties onder de #steunpubliekesectornu ga je de komende weken bijvoorbeeld terugzien via Marver.nl, de MARVER-app en de bijbehorende social media-kanalen. Ook op de landingspagina www.fnv.nl/acties/steunpubliekesectornu, de Facebookpagina [Facebook.com/SteunPubliekeSectorNu](https://www.facebook.com/SteunPubliekeSectorNu) en het Twitteraccount [Twitter.com/PubliekeSector](https://twitter.com/PubliekeSector) vind je meer informatie over de campagne. ←

26 februari 2021

Campagne #steunpubliekesectornu van ACOP en AC gaat van start

12 maart 2021

- Bonden sturen Defensie ultimatum voor beter cao-bod in open brief
- Tweede actie #steunpubliekesector in vorm van 'prikstraat'

26 maart 2021

Ultimatum voor Defensie verstrikt om 24.00 uur

22 februari 2021

Bonden lanceren enquête over cao-bod Defensie

5 maart 2021

Cao-enquête loopt af om 17.00 uur

Inspecteur-generaal
Veiligheid Wim Bargerbos
van de IVD:

‘ONZE INSPECTIE HEEFT EEN BELANGRIJKE AANJAAGFUNCTIE’

Bijna drie jaar geleden is de Inspectie Veiligheid Defensie (IVD) in het leven geroepen. Het doel van deze inspectie is het verhogen van de veiligheidscultuur en het versterken van het lerend vermogen van Defensie. In 2020 verscheen een evaluatierapport over de oprichting van de inspectie, waarin ook aanknopingspunten stonden voor haar doorontwikkeling in de komende jaren. Nieuwsgierig naar het huidige reilen en zeilen interviewt Interventie Wim Bargerbos, die als Inspecteur-generaal Veiligheid aan het hoofd staat van de IVD. “Sinds het begin is onze onafhankelijkheid altijd al erg belangrijk geweest.”

Waarom

is de IVD opgericht?

“De directe aanleiding voor onze oprichting was het onderzoek van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid (OvV, red) naar het mortierongeval in Mali, waarbij twee Nederlandse collega's omkwamen en een derde zwaar gewond raakte. De conclusie was dat Defensie tijdens de missie in Mali ernstig tekort was geschoten in de zorg voor de veiligheid van uitgezonden militairen. Dit leidde tot een politiek onmogelijke situatie. Uiteindelijk moesten minister Hennis van Defensie en Commandant der Strijdkrachten Tom Middendorp hierdoor het veld ruimen. Na het kritische OvV-rapport over Mali beoordeelden de commissies Van der Veer en de commissie Giebels respectievelijk het

veiligheidsmanagement en de sociale werkomgeving bij Defensie.

Hun conclusie was dat Defensie niet professioneel genoeg was om van haar eigen fouten te leren. Uiteindelijk werd daarom intern bij Defensie geconcludeerd dat er onafhankelijk veiligheidstoezicht moest komen. Minister Bijleveld besloot om mij als kwartiermaker te benoemen en een onafhankelijke toezichtsinstantie veiligheid op te richten. Vanaf januari 2018 ging ik aan de slag met de eerste ideeën hiervoor. Op 31 mei 2018 is de IVD formeel opgericht.”

Wat zijn jullie voornaamste taken?

“Onze belangrijkste taak is het houden van toezicht op de fysieke en sociale veiligheid bij Defensie en het verrichten van onderzoek. Als inspectie richten wij ons niet op verwijtbaarheid of schuld, dat is een taak van het Openbaar Ministerie. De kern van onze opdracht is het bevorderen van het lerend vermogen van Defensie. Wij reconstrueren in onze veiligheidsonderzoeken nauwgezet wat er is gebeurd en wat Defensie beter kan doen

om herhaling te voorkomen. Vervolgens informeren we de minister en andere bewindslieden rechtstreeks over onze bevindingen, oordelen en adviezen. We staan los van de uitvoering van onze aanbevelingen, die ligt bij Defensie zelf. Nadat de minister van Defensie ons rapport heeft aangeboden aan de Tweede Kamer, publiceren wij het op onze website www.ivd.nl."

Wat merken militairen en burgermedewerkers van het IVD-werk?

"We hebben een belangrijke aanjaagfunctie om het thema veiligheid binnen Defensie nog structureler te gaan aanpakken. Ik hoop van harte dat we wat dat betreft op de goede weg zijn. Veiligheid blijft natuurlijk een weerbarstige materie. Het ene moment zet je een stap vooruit en het volgende moment een stap achteruit. We hebben bij de IVD het motto 'één voor allen en allen voor één'. Altijd streven we ernaar om veiligheidsonderzoeken zo goed en onafhankelijk mogelijk uit te voeren. We willen de werkvloer voortaan nog meer bij onze onderzoeken en aanbevelingen gaan betrekken. Zo hebben we vorig jaar een dag lang met diverse collega's, onder wie ook de bataljonscommandant, gesproken over het Fennek-onderzoek naar het verkeersongeval op oefenterrein Bergen-Hohne. Het idee was om ook aanbevelingen van de eigen mensen die betrokken waren te verzamelen. Dit gaan we ook bij andere onderzoeken doen. Ook in het kader van de doorontwikkeling van ons systeemgerichte onderzoek zoeken we naar onderwerpen die dicht bij de werkvloer liggen."

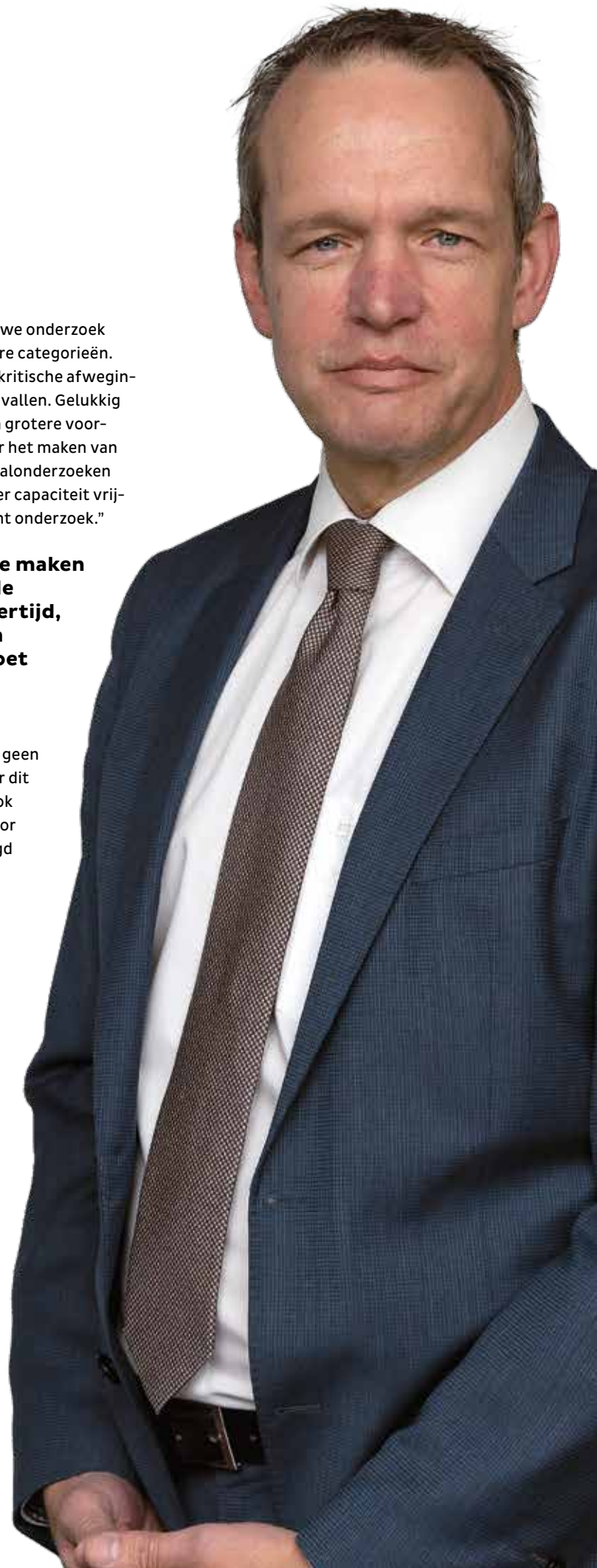
Inmiddels lopen er veel (deel-) onderzoeken, maar zijn er slechts enkele afgerond. Hoe prioriteren jullie het grote onderzoeksaanbod?

"Defensie maakt onderscheid tussen vier categorieën voorvallen, waarbij categorie 1 de lichtste en categorie 4 de zwaarste voorvallen betreft. De IVD is verantwoordelijk voor de uitvoering van categorie 4-onder-

zoeken. Desgewenst doen we onderzoek naar voorvallen in de andere categorieën. Uiteraard maken wij altijd kritische afwegingen over de ernst van voorvallen. Gelukkig hoeven we tot nu toe geen grotere voorvallen te laten liggen. Door het maken van scherpere keuzes bij voorvalonderzoeken kunnen we echter nog meer capaciteit vrijmaken voor systeemgericht onderzoek."

Stel, de IVD krijgt te maken met drie ingrijpende incidenten tegelijkertijd, die moeten worden onderzocht. Wat doet u als de bestaande capaciteit hiervoor ontoereikend is?

"Eerlijk gezegd hebben we geen draaiboek klaar liggen voor dit scenario. Natuurlijk is er ook nog de Onderzoeksraad voor de Veiligheid. Die is bevoegd om op eigen initiatief, op allerlei terreinen, ook bij Defensie, veiligheidsonderzoek te doen. De IVD onderhoudt goede collegiale contacten met de raad. Zo hebben we vorig jaar gezamenlijk onderzoek verricht naar het ongeval met een NH90-helikopter van Defensie in de Caribische zee, waarbij twee bemanningsleden om het leven kwamen. Voor haar eigen onderzoeken heeft de IVD 25 vaste medewerkers in dienst. Daarnaast heb ik als inspecteur-generaal een vorderingsrecht om mensen van defensieonderdelen bij een onderzoek te betrekken."

‘Ook de **Onderzoeksraad** voor de Veiligheid schakelt voor haar onderzoeken medewerkers van defensieonderdelen in’

Bent u door het inschakelen van mensen uit andere defensieonderdelen geen ‘slager die zijn eigen vlees keurt’?

“Nee, ik bepaal altijd zelf of ik iemand wel of niet bij een onderzoek betrek. Bovendien rapporteert degene die ik erbij betrek alleen aan mij en tekent hij of zij een geheimhoudingsverklaring. Belangrijk voor mij is de vraag of zij genoeg ‘afstand’ tot een kwestie hebben én of zij deskundig genoeg zijn. Ook de OvV schakelt voor haar defensieonderzoeken medewerkers van defensieonderdelen in. De IVD en de OvV beschikken nou eenmaal niet over een grote club van defensiespecialisten.”

Draagt de IVD geen verantwoordelijkheid voor de uitvoering van haar aanbevelingen?

“Als inspectie kijken we natuurlijk of en hoe onze aanbevelingen worden opgepakt. Bovendien publiceren we hierover in ons jaarverslag en kaarten we dringende situaties aan bij de Commandant der Strijdkrachten. De primaire verantwoordelijkheid voor de uitvoering van aanbevelingen van de inspectie ligt echter zoals gezegd bij Defensie. Om onze onafhankelijke positie te waar-

borgen, vertellen wij wel wát er moet gebeuren, maar niet hoé. Dat is echt aan Defensie.”

De IVD valt onder Defensie. Mag uw inspectie zich wel onafhankelijk noemen?

“Zeker wel! Sinds het begin is onafhankelijkheid altijd erg belangrijk voor ons geweest. Vanuit mijn achtergrond ken ik de defensieorganisatie goed. En ik weet hoe je als inspectie gedoemd bent te mislukken als je onderzoeken partijdig zijn. Bij de inrichting van de IVD is daarom kritisch gekeken hoe we zo onafhankelijk mogelijk konden werken. We gingen onder meer rondkijken bij andere inspecties, zoals de Inspectie Justitie en Veiligheid. We zijn gaan werken volgens de ‘Aanwijzingen inzake de rijksinspecties’ van de minister-president aan alle ministers. De minister van Defensie heeft deze aanwijzingen van toepassing verklaard op de IVD. Dit betekent bijvoorbeeld dat de minister of onderdelen van het ministerie van Defensie onze keuzes en oordelen niet kunnen beïnvloeden. We kunnen op basis van onze eigen deskundigheid, onafhankelijk van politiek en bestuur, informatie verzamelen, oordelen, rapporteren en aanbevelingen doen. Net als alle andere rijksinspecties is de IVD onderdeel van een departement en valt zij organisatorisch direct onder de secretaris-generaal. En alle rijksinspecties, dus ook de IVD, vallen onder de ministeriële verantwoordelijkheid.”

In het IVD-evaluatierapport 2020 staat de aanbeveling om een externe adviesraad in te stellen. Dit is volgens ons een second best oplossing, omdat wij de IVD liever onafhankelijk hadden gezien. Gaan jullie deze aanbeveling opvolgen?

“Ja, dit advies volgen we op. Het gaat om

een raad van advies met militairen buiten dienst en deskundigen uit de wetenschap en het bestuur, die ik kan raadplegen over de doorontwikkeling van de IVD en over andere vraagstukken. Dit is erg waardevol. Als Inspecteur-generaal Veiligheid heb ik ook niet de waarheid in pacht.”

Een ander advies is om de onafhankelijkheid van de IVD verder te vergroten. Pakken jullie ook dit advies op?

“Ja, dat gaan we zeker doen! Samen met de andere inspecteur-generaals en de hoofden van de samenwerkende rijksinspecties pleit ik bijvoorbeeld voor een wet, die ervoor zorgt dat al onze inspecties nóg onafhankelijker kunnen werken. De Inspectieraad waarin wij zijn verenigd, heeft hierover vorig jaar twee brieven gestuurd aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken. Wij vinden dat er een Wet op de Rijksinspecties moet komen.”

Het IVD-team is pas een jaar op volle sterkte. Wat zijn jullie toekomstplannen?

“Ons team is met 25 mensen nu inderdaad op volle sterkte en er staat één vacature uit. Onze inspectie bestaat uit militairen en burgermedewerkers van diverse defensieonderdelen en uit medewerkers die ervaring hebben opgedaan bij andere toezichthouders. Omdat niet iedereen een geboren onderzoeker is, werken we hard aan het vergroten van hun kwaliteit en opleiding. Verder is het belangrijk dat we efficiënter en productiever gaan werken om de doorlooptijd van onze onderzoeken zo kort mogelijk te maken. Ook willen we meer evenwicht bereiken in de uitvoering van voorvalonderzoek, thematisch onderzoek en systeemgericht onderzoek. Na een goede start willen we onze organisatie, onze procedures en onze mensen verder doorontwikkelen.” ←

Nederlands Veteraneninstituut bundelt zes (zorg-)instanties voor veteranen

‘WE KUNNEN HEEL VEEL VAN ELKAAR LEREN’

Sinds 1 januari is het Nederlands Veteraneninstituut een feit. Het gaat om een samenbundeling van 6 voorheen zelfstandige organisaties die zich bezighouden met de uitvoering van het veteranenbeleid. Generaal Paul Hoefsloot staat als eerste directeur-bestuurder voor de uitdagende taak om deze eenwording verder te realiseren. “Als dat lukt, hebben we het beste veteranenzorgsysteem ter wereld.” **TEKST FRED LARDENOYE**

Zelf werd generaal Paul Hoefsloot twee keer uitgezonden, naar respectievelijk Kosovo (1999) en Afghanistan (2009). De eerste missie maakte de meeste indruk. “We hebben eerst in Macedonië vluchtelingenkampen gebouwd en de doodsangst in de ogen van de mensen daar gezien, dat maakte veel indruk. In Kosovo zelf zagen we vervolgens hoe de Serven daar enorm hadden huisgehouden. De massagraven zijn door onze militairen bewaakt om als bewijsmateriaal te dienen in de processen tegen oorlogsmisdadigers. Soms moesten de honden van de lijken worden afgeschoten.”
Juist vanwege dit uitzendverleden beschouwt hij zijn benoeming tot eerste directeur-bestuurder van het Nederlands Veteraneninstituut als een enorme eer en een buitenkans. “Ik heb tijdens en na mijn eigen missies gezien wat zo’n ervaring voor militairen kan betekenen. Kosovo heeft op ons allemaal veel indruk gemaakt. Zo’n vijf à

‘Vanuit één gedachte geven we invulling aan erkenning en waardering voor veteranen en hebben we het beste veteranenzorgsysteem ter wereld’

zeven procent heeft er nog steeds last van, in de vorm van PTSS of andere verwerkingsproblematieken. Met hen heb ik nog steeds contact.”

Samenbundeling

Het op 1 januari opgerichte Nederlandse Veteraneninstituut is een samenvoeging van maar liefst zes voorheen zelfstandige organisaties: stichting Veteraneninstituut, stichting De Basis, de afdeling Zorgcoördinatie van ABP/APG, het programmabureau van het Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen, de coördinatie Nuldelijnsondersteuning van het Veteranenplatform en Stichting Nederlandse Veteranendag. De afgelopen twee jaar is onder leiding van kolonel Richard Boskeljon hard gewerkt aan deze fusie. Hoefsloot: “Dat is niet zonder slag of stoot gegaan. Maar daar heb ik geen enkele rol in gespeeld en dat maakt het misschien wel makkelijker om de partijen verder bij elkaar te brengen.” Dat laatste is, gezien het verleden, een uitdaging. Een eerdere poging in 2000 om van het toen nieuw opgerichte Veteraneninstituut een samenwerking te maken tussen Defensie, Stichting Dienstverlening Veteranen (SDV), het Veteranen Platform (VP) en de Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en dienstsslachtoffers (BNMO) mislukte. Het leidde in 2003 tot de oprichting van de zelfstandige stichting Veteraneninstituut, de BNMO en het VP bleven zelfstandige organisaties. Hoefsloot: “Ik zie ook nu wel dat er heel verschillende culturen zijn, maar de passie voor de doelgroep is dezelfde en daar kan iets heel moois uit voortkomen. Destijds was wellicht de tijd er ook niet rijp voor.”

‘Luisterend oor’

Bij een uitgebreide evaluatie van de in 2012 Kamerbreed aangenomen Veteranenwet luidde een van de belangrijkste conclusies dat het veteranenveld versnipperd is en dat vooral op het gebied van de zorg de processen beter op elkaar moeten worden afgestemd. Het nu opgerichte Nederlands Veteraneninstituut moet dat realiseren door de betrokken partijen tot één gestroomlijnde

nieuwe organisatie te laten uitgroeien. Een proces waarin Hoefsloot alle vertrouwen heeft. “Iedereen beseft dat we samen verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de Veteranenwet, dat we daar veel belastinggeld voor krijgen en dat we dat efficiënt en effectief moeten doen. En we kunnen heel veel van elkaar leren.”

In de directieraad zijn alle deelnemende organisaties direct of indirect vertegenwoordigd. Zij staan Hoefsloot bij in het gestalte geven aan het Nederlands Veteraneninstituut. “Met het samenbrengen van de zes partijen gaan we het bevorderen van de erkenning, waardering, zorg en onderzoek voor veteranen nog een stukje beter organiseren. We zijn 24/7 bereikbaar voor de veteranen en hun relaties via het Veteranenloket. Zij worden direct geholpen, er is altijd een luisterend oor. Vervolgens is er materiële of immateriële zorg. Er zijn volgens mij weinig landen die ons dat kunnen nazeggen.”

Onderzoek Dutchbat III

Dat er, zoals onlangs in een artikel in Vrij Nederland is verwoord, kritiek is op de veteranenzorg vindt hij dan ook jammer. “Je ziet dat het daarbij vaak gaat om zaken met ingewikkelde medische dossiers. Dat duurt, alleen al daarom, vaak heel erg lang en gaat stroperig. Dat is bij soortgelijke situaties in de civiele wereld niet anders, weet ik helaas uit ervaring. Maar dat is niet goed voor de betrokken veteranen en we moeten er dus alles aan doen om het te verbeteren. Maar dat wil niet zeggen dat de veteranenzorg in het algemeen niet goed is.”

Over het onlangs gehouden onderzoek naar Dutchbat III, waarbij geconcludeerd werd dat de zorg voor deze groep veteranen te wensen overlaat, is hij duidelijk. “Ik vind dat wij nog meer voor hen kunnen doen en wij zullen onze bijdrage leveren in de aanbevelingen die door de begeleidingscommissie zijn gedaan. Sterker nog, we zijn al begonnen met een pilot met een reach out-team. Een klein

clubje mensen die veteranen opzoekt, die geen zorg willen omdat ze bijvoorbeeld niets meer met Defensie te maken willen hebben. Verder zullen alle Dutchbat III-veteranen opnieuw schriftelijk benaderd worden met de vraag of zij zorg behoeven.”

Andere geüniformeerden

Hoewel de naam van het instituut anders doet vermoeden, zijn ook andere geüniformeerden welkom. Hoefsloot: “Het gaat natuurlijk heel veel over veteranen, maar de groep geüniformeerden is veel groter. Want het gaat ook om politie, brandweer en ambulancepersoneel. We zien dagelijks wat de maatschappij hen aandoet, los van de trauma's die ze oplopen door de zware ongelukken die zij zien. We hebben in Doorn voldoende expertise om ze de helpende hand te bieden. Daarvoor gaan we graag met hun organisaties langdurige samenwerkingsverbanden aan.”

Hij realiseert zich wel dat de samenwerkende partijen in Doorn elkaar nog moeten gaan vinden. “Veel mensen weten nog niet van elkaar wat zij precies doen en waar zij elkaar kunnen versterken. Deze coronatijd maakt het er ook niet makkelijker op. Maar ik stel me nu al zoveel mogelijk voor aan verschillende groepen die via beeld vergaderen om te horen wat er leeft en of er nog open eindjes zijn waarmee we aan de slag kunnen. En ik ga zelf ook zo spoedig mogelijk het land in om onder meer via Veteranen OntmoetingsCentra (VOC's, red.) met de doelgroepen kennis te maken.” Over vijf jaar, aan het einde van zijn termijn, hoopt hij het Nederlands Veteraneninstituut tot een succes gemaakt te hebben. “Dat die zes verschillende culturen één geworden zijn en dat we van elkaar weten waar onze kracht ligt en elkaar kunnen helpen en versterken. Dan geven we vanuit één gedachte invulling aan erkenning en waardering voor veteranen en hebben we het beste veteranenzorgsysteem ter wereld.” ←

Medewerkers Nederlands
Veteraneninstituut over nieuwe
samenwerking:

'COVID-MAATREGELEN BELEMMEREN INTEGRATIE'

Het op 1 januari opgerichte Nederlands Veteraneninstituut telt ruim 200 medewerkers, van wie een derde bestaat uit maatschappelijk werkers en zorgcoördinatoren. Hoewel iedereen volgens zorgcoördinator Wietse Koster nog wat aan elkaar moet wennen, verwachten hij en maatschappelijk werker Charlotte Bristoll niet zoveel veranderingen in hun werk. "Vooral de lijntjes zullen korter worden." **TEKST FRED LARDENOYE**

Na het volgen van onder meer een opleiding Maatschappelijk Werk was AFMP-lid Wietse Koster in 2008 betrokken bij de opbouw van het Bureau Casemanagement bij de marine. Later volgde de overstap naar het loket Bijzondere Regelingen Defensie (BRD) van ABP. Daar ging hij als zorgcoördinator aan de slag. Dat doet hij nog altijd met veel plezier. Sinds 1 januari is hij één van de 38 zorgcoördinatoren van het net opgerichte Nederlands Veteraneninstituut. Koster: "De nieuwe organisatie kan voor nog meer samenwerking van de verschillende disciplines zorgen. Ook wat betreft het uitdragen van wat wij allemaal doen voor veteranen.

Dat het niet alleen hulp en/of begeleiding op psychisch vlak is, maar bijvoorbeeld ook het bemiddelen naar de WMO of het inschakelen van een arbeidsdeskundige bij lichamelijk gewonde veteranen. Zo zorgen we ook voor begeleiding bij re-integratie en fungeren we als intermediair naar het BRD voor het uitvoeren van pensioenen en het vergoeden van kosten die voortkomen uit de dienstverbandaandoening."

Weinig veranderd

Volgens Koster is er voor hemzelf niet zo heel veel veranderd sinds het Nederlands Veteraneninstituut in januari formeel van start is gegaan. "Dat het er zou komen,

‘Je zet het met de naam Nederlands Veteraneninstituut wat scherper neer richting de buitenwereld’

→ Charlotte Bristoll:
‘Het Nederlands
Veteraneninstituut
is duidelijker voor de
doelgroep.’
Foto: Karin Stroo

→ Wietse Koster:
‘Ik kijk er naar uit om
nieuwe collega’s ook
fysiek te ontmoeten.’
Foto: privécollectie
Wietse Koster

wisten we eigenlijk al sinds 2017, maar begin vorig jaar werd pas echt duidelijk wat het zou gaan inhouden. Ik werkte voor de regio West, maar dat wordt nu midden-West genoemd.” Voorheen werkte hij ‘met twee petten op’, zoals hij het zelf omschrijft. “Als ik in het verleden voor dienstslachtoffers werkte, dan was dat namens ABP en bij veteranen trad ik namens het Veteranenloket op. Nu heet het allebei Nederlands Veteraneninstituut, dus dat is voor cliënten een stuk makkelijker.”

Een belangrijk onderdeel, zoals bij elke fusie, waren de gesprekken over welke cao van toepassing zou worden. Koster: “Bij ABP was dat altijd supergoed geregeld. We hadden daar bijvoorbeeld een uitstekende pensioenvoorziening. Natuurlijk vroeg menigeen zich toen het proces begon af welke kant het zou opgaan. Er zijn nog wel wat losse eindjes, maar ik vertrouw erop dat het wel goed zal komen.”

Kortere lijntjes

Hij verwacht dat er wat betreft de samenwerking met de maatschappelijk werkers niet veel verandert. “Wij zeggen altijd dat we voor de veteranen samen met maatschappelijk werkers in de blubber staan en het werk uitvoeren. We trekken samen op en dat blijft zo, we zijn nu zelfs directe collega’s. En voor de contacten met andere disciplines gelden nu ook kortere lijntjes” Een van zijn collega’s is maatschappelijk werkster Charlotte Bristoll, die sinds 2017 bij het gespecialiseerd maatschappelijk werk van Stichting De Basis werkt. Ook zij heeft nog niet veel gemerkt van de nieuwe organisatie. “Ik werk nog steeds voor hetzelfde

team midden-West, behalve dat ik nu de telefoon moet opnemen met ‘Nederlands Veteraneninstituut’. Daar moet ik nog steeds aan wennen.”

Bristoll, die al meer dan 20 jaar werkzaam is in het maatschappelijk werk, ziet vooral dat er organisatorisch veel veranderd is. “Ik zie daar ook wel kansen. Je zet het met de naam Nederlands Veteraneninstituut wel wat scherper neer richting de buitenwereld. Want er valt veel onder en daarmee is het voor veteranen duidelijker waar je moet zijn dan wanneer je al die losse eilandjes hebt.” Ook in de onderlinge contacten verwacht Bristoll net als Koster ‘kortere lijntjes.’ “Dat is een groot voordeel. Ze waren al kort, maar het is ook grappig dat je die contactpersonen nu collega’s noemt.”

Andere geüniformeerden

Ook qua werkdruk zal er niet veel veranderen, verwachten zij. Koster heeft met een 30-urige werkweek doorgaans zo’n 75 veteranen en dienstslachtoffers onder zijn beheer. “Als zorgcoördinatoren staan we onze cliënten bij in het hele zorgtraject. Dat zijn vaak lange en intensieve trajecten. We monitoren via maatschappelijk werk de mogelijke behandeling. En we helpen de cliënten met uiteenlopende vragen op materieel gebied.”

Bristoll draait naast haar werk als maatschappelijk werker ook nog partnergroepen van veteranen. “Maar als je fulltime maatschappelijk werk doet, heb je 60 à 70 cliënten schat ik. Dat is afhankelijk van de vraag of het in de meeste gevallen rustig verloopt.” Hoewel sinds enkele jaren ook andere geüniformeerden voor zorg in Doorn

terecht kunnen, houdt Bristoll zich net als Koster vooral bezig met veteranen. “Bij ons is het een beetje opgedeeld; er zijn collega’s die grotendeels politiemensen en brandweerlieden begeleiden, maar sporadisch heb ik die ook wel eens als cliënt.”

Coronatijd

De maatschappelijk werkster verwacht wel dat de nieuwe organisatie gaandeweg meer voordelen zal bieden. “Dat je ook meer betrokken raakt bij andere disciplines en daar meer informatie krijgt. Daardoor kun je veteranen nog beter informeren.” De lockdown vanwege het coronavirus werkt als een belemmering voor de samenwerking, vindt ze. “Je komt vrijwel niet meer in Doorn. Daar ben ik wel benieuwd naar: gaat het dan anders voelen als ik daar rondloop? Er lopen ook nieuwe collega’s rond. Nu gaat alles via beeldbellen, dus fysiek contact met collega’s ontbreekt al veel te lang.” Koster kan dat alleen maar beamen. “Er waren allerlei plannen voor bijeenkomsten om nader kennis te maken met nieuwe collega’s, maar daar is door de COVID-maatregelen helemaal niets van terechtgekomen. Je hebt alleen maar contact via beeldbellen. Er zijn wel pogingen ondernomen, maar het personeelsbestand is nu zo groot dat het onmogelijk is om iedereen via bijvoorbeeld MS Teams te leren kennen. We hebben teamvergaderingen gehad als zorgcoördinatoren, waarbij iedereen zijn microfoon moest uitzetten als hij of zij niet aan het woord was. Anders versta je elkaar niet eens. Dus ik kijk er enorm naar uit om ook die nieuwe collega’s in de andere disciplines fysiek te ontmoeten.” ←

SCHADE

DFD is bij noodsituaties 24/7 bereikbaar. Bij schade is dit belangrijk. Samen met onze partners helpen wij u bij het beperken en herstellen van uw schade. Download de DFD-app, dan heeft u altijd de belangrijke informatie en telefoonnummers binnen handbereik.

GEZIN

Samenwonen, trouwen of juist scheiden? Uw verzekeringen moeten worden aangepast. Hetzelfde geldt wanneer u een kind krijgt of een kind meerderjarig wordt. Geef de wijzigingen in uw gezinssituatie daarom altijd door.

WONEN

Een huis kopen of verhuizen? Een hypotheek afsluiten of aanpassen? Een belangrijke financiële stap. Voorkom bij de aankoop, of juist later, financiële tegenvallers. Laat u persoonlijk adviseren en begeleiden door de DFD-adviseur.

UITZENDING

De DFD ongevallen- en reisverzekering biedt tijdens meer risicovolle uitzendingen standaard dekking. Toch is het belangrijk om al uw verzekeringen te controleren. Contact DFD tijdig zodat u en uw gezinsleden tijdens de uitzending hier geen omkijken naar hebben.

UIT DIENST

Eindigt uw aanstelling bij Defensie? Kiest u voor een loopbaan buiten Defensie of gaat u met functioneel leeftijdsontslag? U blijft gewoon relatie bij DFD, maar uw verzekeringen moeten worden aangepast aan de nieuwe situatie.

Baby op komst? Gaat u samenwonen of trouwen? Of gaat u juist scheiden? Een woning kopen of verhuizen? Een schade? Gaat u binnenkort op uitzending of uit dienst?

Veranderingen?

Contact DFD

Bij veranderingen in uw leven is het belangrijk om tijdig na te gaan of uw verzekeringen en hypotheek nog wel bij de nieuwe situatie passen. Neem daarom altijd contact op met DFD. Ook wanneer er niets lijkt te veranderen, is het slim om uw verzekeringen jaarlijks na te lopen. Wij helpen en adviseren u graag. Zodat u goed verzekerd blijft.

VACATURES IN HET MARVER-HOOFDBESTUUR:

KOM JIJ ONS VERSTERKEN?

Als MARVER-hoofdbestuur zijn we naarstig op zoek naar gedreven kandidaten voor een plek in het MARVER-hoofdbestuur.

JIJ HAALT VREUGDE UIT

een plezierige samenwerking met anderen en vindt het boeiend om mensen te organiseren en hen te vertegenwoordigen. Je stelt je toegankelijk op naar onze leden toe.

WIJ ZIJN ERVAN OVERTUIGD DAT

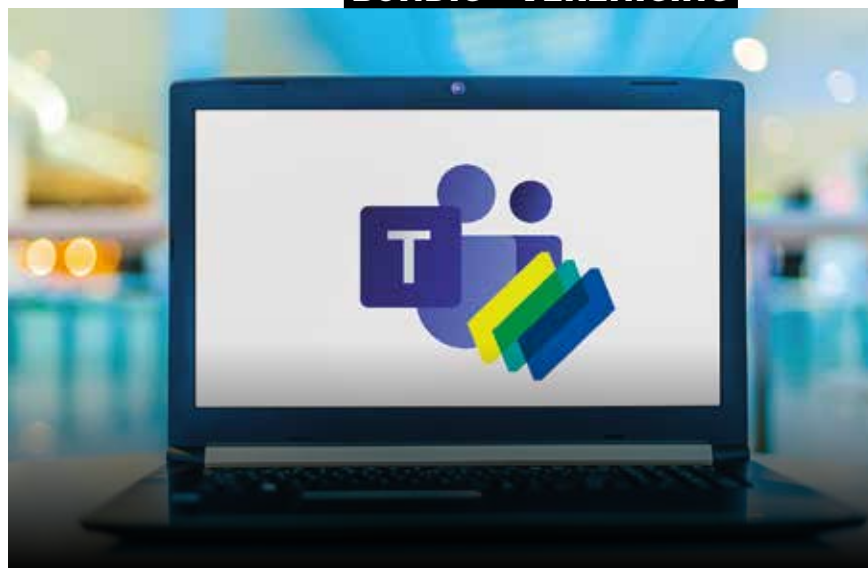
bestuurlijke ervaring meegenomen is, maar dat het nog veel belangrijker is dat je leergierig bent.

WIJ HECHTEN VEEL WAARDE

aan jouw goede communicatieve vaardigheden, jouw actieve instelling en jouw bereidheid om ook eigen tijd te steken in een optimale belangenbehartiging van onze leden.

DENK JE DAT JIJ EEN IDEALE KANDIDAAT BENT?

Maak dan uiterlijk vóór 12 mei aanstaande jouw belangstelling kenbaar aan Breunis van de Pol, algemeen secretaris van de Marechausseevereniging: b.vandepol@marver.nl

In beperkte vorm via MS Teams

AANKONDIGING 121^E ALGEMENE VERGADERING MARVER

Het hoofdbestuur van de Marechausseevereniging brengt ter algemene kennis van de leden dat op vrijdag 11 juni 2021 om 14.00 uur de 121^e Algemene Vergadering (AV) wordt gehouden. Vanwege het coronavirus vindt deze AV in beperkte vorm digitaal plaats via MS Teams.

In deze AV worden de leden vertegenwoordigd op de wijze als omschreven in artikel 13, lid 3, in relatie tot artikel 20, lid 1 van de statuten van de vereniging. Alleen afgevaardigden hebben stemrecht. Leden kunnen zich aanmelden als afgevaardigde voor deze AV bij de secretaris van de fractie waartoe zij behoren. De AV is alleen toegankelijk voor leden van de Marechausseevereniging. Bezoekende leden – niet zijnde afgevaardigden – zijn van harte welkom. Zij dienen zich schriftelijk aan te melden per e-mail: lblancydavidson@fnvveiligheid.nl. Bij de rondvraag heeft ieder lid van de vereniging – met in achtname van het reglement van orde – het recht het woord te voeren.

Vergaderstukken

De vergaderstukken zijn per 14- mei 2021 beschikbaar voor de fracties. Vanaf deze datum kunnen de overige leden deze opvragen bij het secretariaat van de vereniging. Voorstellen voor de agenda van deze Algemene Vergadering moeten vóór 14 mei 2021 worden ingediend bij het hoofdbestuur. Vragen met betrekking tot 'het beleid hoofdbestuur' dienen – bij voorkeur – ook vóór die datum schriftelijk te worden gesteld aan het hoofdbestuur om zo een zorgvuldige beantwoording mogelijk te maken. ←

DEFENSIE IN DE MEDIA

De Marechausseevereniging volgt nauwlettend het belangrijkste defensienieuws in de (inter-)nationale media. Nieuws waarbij het ministerie van Defensie vaak een prominente rol speelt en onze bond als ‘luis in de pels’ namens jou als lid regelmatig aan het woord komt. Sinds vorig jaar bieden we je in elke uitgave van Interventie onder de titel ‘Defensie in de media’ een bloemlezing van relevante ontwikkelingen binnen jouw werkveld in de afgelopen tijd.

Marinier overlijdt in Noorwegen

Een Nederlandse marinier overlijdt op 13 februari in Noorwegen. Uit een voorlopig autopsierapport blijkt dat hij is gestorven aan een acute hartstilstand. Eenheden van het Korps Mariniers zijn op dat moment nog in het Noorse Skjold leir voor de zogeheten Joint Arctic Training. Hoogtepunt van de wintertraining moest de grote internationale oefening Joint Viking 2021 worden. Deze werd na talloze coronabesmettingen bij Amerikaanse en Britse mariniers echter afgelast. Naar

verluidt werd de marinier op zaterdagmiddag 13 februari dood aangetroffen in zijn bed. De dag daarvoor waren de mariniers teruggekeerd van een tiendaagse oefening in de sneeuw. In totaal waren er na het incident nog 600 Nederlandse mariniers in Noorwegen. Een nieuw kamp in Skjold leir was hun uitvalsbasis. De Nederlandse en Noorse minister van Defensie openden dit kamp vorig jaar. Het idee is om de Noorse en Nederlandse opleidingen verder te integreren. Nederlandse mariniers oefenen al sinds de jaren '70 in Noorwegen.

Jachtvliegtuigen dropen 500-ponders

Vliegers van de Koninklijke Luchtmacht startten op 27 januari met een training boven Vlieland. De jachtvliegtuigen lieten deze dag en de dag daarna bommen vallen op de zogeheten Cornfield Range. De afgeworpen bommen zijn van het type MK82, de zogeheten 500-ponders. Speciale maatposten waren ingericht op Texel. Van hieruit hield het Bureau Geluidshinder van de luchtmacht in de gaten hoe het met de geluidsbelasting stond. Ook bekeek het bureau vanuit de mobiele meetposten of de weersomstandigheden het toelieten om de oefeningen uit te voeren.

MARVER steunt Psst-campagne

De MARVER spreekt eind januari haar steun uit voor Stichting Psst, een initiatief van Nederlandse burgers die concluderen dat de krijgsmacht door een gebrek aan politieke daadkracht een groot tekort heeft aan mensen en materieel. Volgens deze stichting kunnen hierdoor bestaande en toekomstige dreigingen niet het hoofd worden geboden. De MARVER onderschrijft dit. We leveren daarom een bescheiden bijdrage aan de politiek neutrale, digitale advertentie- en radiocampagne, waarmee Psst sinds 1 februari in heel Nederland aandacht vraagt voor de deplorabele staat waarin Defensie verkeert. Het doel is om

COMPLIMENTEN VOOR DGOTC

Demissionair minister Bijleveld van Defensie bracht op 15 januari haar persoonlijke complimenten over op het Defensie Gezondheidszorg Opleidings- en Trainingscentrum (DGOTC). Dit centrum levert geneeskundige opleidingen, trainingen en kennisproducten voor de operationele gezondheidszorg, maar staat tijdens de coronacrisis ook klaar als steun van het medisch personeel. Volgens de minister bewijst het centrum zich met vernieuwingen én met coronahulp. Het centrum bouwde onder meer een teststraat om testafnames te oefenen en stoomde medisch personeel in snel tempo klaar voor het bieden van ondersteuning bij het vaccineren.

alle problemen snel (opnieuw) op de politieke agenda te krijgen. Onze bijdrage bestaat uit korte berichtgeving op Marver.nl en via onze app én uit een campagnebanner op deze kanalen. Onder het motto 'Geef ons munitie, teken de petitie' kan iedereen die de doelstellingen van de stichting een warm hart toedraagt via www.psst.nl nog altijd een petitie ondertekenen. Heb jij al getekend? Stichting Psst wil onze volksvertegenwoordigers via de petitie dwingen om in de komende regeerperiode in actie te komen tegen de dramatische staat van Defensie.

Warme maaltijd van Defensie

Zo'n 75 daklozen in Apeldoorn kregen op 25 januari een warme maaltijd van Defensie. Het ging om voedsel waarvan de houdbaarheidsdatum bijna was verstreken. Dit was overgebleven van een schietessie

in Duitsland afgelopen november. Militairen brachten de in een mobiele keuken warm gemaakte maaltijden en broodjes naar Apeldoorn. Daar konden de daklozen deze ophalen bij Stichting Sant'Egidio, die zich inzet voor mensen in nood. Op het menu stonden onder andere Weense burgers in tomatensaus en kip met doperwten en aardappels. Defensie gaf ook 1.250 maaltijden aan voedselbanken in Amstelveen en Hoofddorp. De Voedselbanken in Meppel en Deventer kregen beide pallets met flessen mineraalwater. Sinds de uitbraak van het coronacrisis schonk Defensie al vaker levensmiddelen aan goede doelen.

Instemming met nationaal plan militaire mobiliteit

Als militairen zich bij een crisis via Nederland verplaatsen dan moet dit zo snel mogelijk gebeuren via drie zogenoemde multimodale corridors. Dit zijn speciale routes voor militaire verplaatsingen, met zo min mogelijk kans op vertraging. Dit staat in het nationaal plan militaire mobiliteit, waarmee de ministerraad op 22 januari instemde. Het plan draait om het belang van Nederland als strategisch militair doorvoerland. Het beschrijft het principe van de corridors, de mogelijke knelpunten en de oplossingen. "Het is echt een mijlpaal die de slagkracht van de NAVO en de EU vergroot,"

zo benadrukt demissionair minister Bijleveld van Defensie na de instemming. "Het vormt een overkoepelend raamwerk. Onze bondgenoten kunnen het als handvat gebruiken voor hun nationale plannen. Indirect is het een gezamenlijk plan, in het belang van de veiligheid van Nederland én Europa."

Meer oefeningen boven Nederland

Sinds begin januari waren er meer vliegen en helikoptergeluiden in ons land te horen. Defensie startte toen opnieuw met oefeningen boven Nederland. Vanwege het coronavirus waren de mogelijkheden in het buitenland hiervoor beperkt. In de weken 2, 3, 6, 7, 10 en 11 werd van maandag tot en met donderdag gevlogen tot uiterlijk 23.00 uur. Dat laatste was nodig, omdat militairen ook voorbereid moeten zijn op inzet in het donker. In het donker vlogen vooral helikopters en transportvliegtuigen. Op vrijdag waren de vluchten alleen overdag. De oefeningen waren zoveel mogelijk over Nederland verspreid. De laatste vliegvond was op 18 maart 2021. Ook op de grond werd geoefend. Op 12, 13 en 14 januari was de Koninklijke Landmacht present op Vlieland. ←

Voorzitter van MC LTC
Marcel van der Stap:

‘WIJ KOMEN OP VOOR DE RECHTEN VAN DE WERKVLOER’

De 42-jarige Marcel van der Stap is naast zijn rol als voorzitter van de Kring LTC van de Marechausseevereniging voorzitter van de medezeggenschapscommissie voor het Landelijke Tactisch Commando (LTC) van de KMar. Na stap 3 van de reorganisatie van het LTC in 2019 vloeide uit de bijbehorende MC-verkiezingen uiteindelijk een 16-koppige commissie voort, waarvan 14 zetels worden vervuld door leden van onze vereniging. In een interview met Interventie vertelt Marcel over de MC LTC over het huidige reilen en zeilen bij de MC LTC en wat zij betekent voor collega's op de werkvloer.

‘Het is belangrijk dat iedereen dezelfde rechten en plichten heeft’

Hoe bevalt

je voorzitterschap tot nog toe?

“Het bevalt me prima om leiding te mogen geven aan onze MC, die nu nog in de ‘opstartfase’ zit. Dankzij mijn vroegere ervaring bij het District Landelijke en Buitenlandse Eenheden (DLBE, red), als MC-secretaris, later als MC voorzitter en als secretaris van de Defensieonderdeel Medezeggenschapscommissie (DMC, red.) was ik al gewend met moeilijke medezeggenschapsdossiers om te gaan. Ik vind het een uitdaging om de vanzelfsprekendheid waarmee ik dit doe over te brengen op de rest van onze vrij jonge MC-leden. Ik beschouw het als mijn taak om de anderen binnen de MC mee te krijgen en in de verdere ontwikkeling van de MC.”

Na de LTC-reorganisatie in 2019 zijn verkiezingen gehouden voor de MC LTC en is deze commissie geformeerd. Hoe is de medezeggenschap opnieuw ingericht?

“Onder de DMC vallen nu vier KMar-eenheden. Een hiervan is het Landelijk Tactisch Commando. Tijdens stap 3 van de reorganisatie van het LTC zijn 5 districten samengaan, waaronder nu 5400 mensen vallen. Tegelijkertijd zijn 5 medezeggenschapscommissies samengevoegd tot één grote MC. Onder het MC LTC hangen nu 30 werkgroepen. Onderwerpen die een brigade aangaan, bespreken de werkgroepen samen met de brigadecommandant. Als zij hier zijn uitgekomen, volgt er een advies en dan wordt het gespreksonderwerp in principe een hamerstuk van de HDE en de MC. Het komt erop neer dat de zeggenschap nu is belegd bij de commandant van het LTC. Onze medezeggenschap volgt deze zeggenschap.”

Wat zijn de speerpunten van de MC?

“Vanuit onze speerpunten als MC – veiligheid, arbo en milieu – controleren en toetsen

wij de uitvoering van het algemene personeelsbeleid, de wetten en de regelgeving en ook de bedrijfsvoering. Op dergelijke onderwerpen voeren wij overleg en denken wij mee in eventuele oplossingen. Wij gaan niet over individuele personeelscasussen. Dit is aan de bonden, waaronder de MARVER.”

Wat betekenen jullie voor het personeel?

“Het opkomen voor de rechten van personeel is voor ons erg belangrijk. We letten op de uitvoering van het AMAR en het BARD en de overige regelgeving, omdat het belangrijk is dat iedereen dezelfde rechten en plichten heeft. Het kan namelijk niet zo zijn dat de ene medewerker profijt heeft van een regel, terwijl deze voor een ander negatief uitpakt, ongeacht iemands rang of positie binnen de organisatie. Ook het kritische rapport van de Commissie Van der Veer over de cultuur bij Defensie uit 2018 onderstreept het belang van goede medezeggenschap. Juist om dergelijke onderwerpen te verbeteren en kritisch mee te denken en mee te spreken, maak ik deel uit van de MC.”

Welke onderwerpen spreken jou het meest aan?

“Persoonlijk vind ik het belangrijk om de in het AMAR vastgelegde regelgeving beter te laten aansluiten op het KMar-werk. De regelgeving is namelijk specifiek geschreven voor Defensie. De KMar is wel onderdeel van Defensie, maar is wat dat betreft net een tikkie anders. Zo is de regelgeving gericht op een 8 tot 5-bedrijf of op uitzendingen. Een voorbeeld hiervan is de plicht om te eten bij cateraar Paresto. Deze cateraar is in het weekend gesloten, terwijl wij natuurlijk ook in het weekend werken. We zijn dan ver-

plicht om uit te wijken en moeten dan zelf voor ons eten zorgen. Zo ontstaat onnodige discussie over het wel of niet mogen declareren van eten.”

Hoe kan de medezeggenschap verder worden verbeterd?

“Na de start van de MC LTC wilden wij de volgende stap zetten naar een goede samenwerking tussen de zeggenschap en een professionele medezeggenschap. Helaas heeft het Hoofd Dienst eenheid (HDE, red.) ons sindsdien nog onvoldoende in de gelegenheid gesteld om een gelijkwaardige gesprekspartner te zijn. Tijdens diverse overleggen benadrukten wij dat dit ten koste gaat van onze zorgvuldige uitvoering van de taak als MC. Zo moeten er duidelijke afspraken met het HDE worden gemaakt over wanneer en hoeveel tijd onze MC-leden beschikbaar zijn voor hun commissiewerk. Zij zijn de gekozen vertegenwoordiging en moeten dit werk zo goed mogelijk kunnen uitvoeren.”

Houden de MC-leden naast hun bestaande werk wel voldoende tijd over voor hun commissiewerk?

“Onze MC-groep is een club van enthousiaste collega's verspreid over het land, die dit werk inderdaad allemaal doen naast hun reguliere werk. Vaak hebben zij ook nog eens neventaken. Daarom vragen hun MC-taken erg veel van hen. Helaas vallen hun keuzes vaak noodgedwongen uit richting de operatie. Dit is een onderbelicht probleem. Daarom willen we met het HDE discussiëren over een goede ondersteuning voor het MC, waardoor onze leden meer tijd aan de medezeggenschap kunnen besteden.”

↑ Marcel van der Stap: "Mijn medezeggenschapswerk en mijn rol bij de vakbond zijn prima te combineren."

ERIC KIENHUIS: 'MC LTC MOET RESPECT KRIJGEN DAT ZIJ VERDIENT'

Als hoofdbestuurslid van de MARVER heeft Eric Kienhuis het thema 'medezeggenschap' in zijn portefeuille. Daarnaast treedt hij onder meer op als adviseur van de MC LTC. Met zijn jarenlange ervaring op het gebied van medezeggenschap – Eric was onder andere voorzitter van de DMC – geeft hij deze MC gevraagd en ongevraagd advies. "Ik beantwoord op uiteenlopende momenten vragen van MC-leden over organisatiestructuren of over onderwerpen die voorliggen aan de overlegtafel," verduidelijkt Eric. "Ook maak ik bijvoorbeeld duidelijk wat er in de regelgeving staat omschreven over medezeggenschap. In de laatste drie jaar vóór mijn FLO probeer ik als adviseur mijn kennis en ervaring op dit terrein goed over te dragen. Ik voel me echter niet beledigd als de MC-leden niets met mijn adviezen doen."

Eric heeft een positieve indruk van de huidige, 16-koppige MC LTC. "De MC vormt een jonge groep van enthousiaste leden, van wie er slechts een paar wat meer ervaring hebben. Helaas worden de MC-leden vaak onterecht op hun nummer gezet als zij over specifieke onderwerpen relevante vragen stellen aan hun overlegpartners. Zij moeten zich echter niet laten afschrikken als die kost wat kost hun eigen ideeën erdoor willen drukken. In de nabije toekomst moeten de MC-leden ervoor zorgen dat zij wél het respect krijgen dat zij verdienen, de benodigde kennis vergaren én er nog meer van overtuigd raken dat hun ideeën belangrijke verbeteringen op de werkvloer kunnen opleveren."

In de tweede uitgave van *Interventie* van dit jaar, die verschijnt op 3 juli 2021, gaat Eric Kienhuis als hoofdbestuurslid van de MARVER in een uitgebreid interview in op de algehele medezeggenschap binnen de KMar.

14 van de 16 MC-zetels worden vervuld door MARVER-leden. Hoe verhouden de commissie en de MARVER zich nu tot elkaar?

"Met 14 MARVER-leden zijn de belangen van onze vereniging en die van haar achterban goed vertegenwoordigd. Bij ons MC-werk houden wij zoveel mogelijk de verenigingsbelangen in ogenschouw. Daarnaast willen we, met inachtneming van onze geheimhoudingsplicht, een goede informatiebron voor de vereniging vormen als het gaat om de medezeggenschap. Onze MC en de MARVER hebben een soort broer-zusrelatie, waaraan we hard blijven werken."

Hoe kan de onderlinge samenwerking worden verbeterd?

"De huidige samenwerking tussen onze MC en de Marechausseevereniging hangt voor mijn gevoel nog wat teveel op de kennis van enkele individuen en op hun specifieke contacten. Het zou goed zijn als er in de toekomst een cursus wordt verzorgd, die de betrokkenen van beide partijen leert wie wat moet doen en wie welke verantwoordelijkheid draagt. Een cursus dus, waardoor we elkaar als MC en vereniging verder kunnen versterken."

Ook bij de MARVER span je je in voor betere arbeidsvoorwaarden voor KMar-collega's. Zijn deze inspanningen goed te combineren met je werk als MC-voorzitter?

"Ja, ik vind dat mijn medezeggenschapswerk en mijn rol bij de vakbond prima te combineren zijn. Veel onderwerpen waarmee ik vanuit beide posities in aanraking kom, kun je niet los zien van elkaar. Ze hebben raakvlakken. De kunst als MC én als vereniging is om positief-kritisch te blijven meedenken over personeelszaken. Uiteindelijk hebben we namelijk dezelfde achterban en dezelfde doelstellingen. Als het goed gaat met de organisatie, dan gaat het goed met het personeel en andersom." ←

IN MEMORIAM

 Op dinsdag 24 november 2020 vernamen wij dat **Albert (Appie) Mijling** op 82-jarige leeftijd te Vaals is overleden. Appie groeide in Nijmegen op in een gezin met vijf kinderen. Na zijn schooltijd ging hij werken als stratenmaker, maar een jaar later koos hij voor een baan bij de Koninklijke Marechaussee. Tijdens zijn dienstperiode werkte hij op de Brigade Vaals, HQ Afcen en het District Maastricht. Hij trouwde met Ellie, die twee kinderen meebracht in het huwelijk. Samen kregen zij nog een zoon en twee dochters, een tweeling. Appie was verknocht aan zijn Simca 1000, die hij in diverse kleuren heeft gehad. Het gezin maakte vele autoritjes en volgens hun kinderen hebben zij het beroeps uitgevonden. Niet lang nadat Appie met FLO ging, overleed Ellie. Vele jaren was hij koster in de Sint Jozefkerk te Vaals. Appie had een grote kennissenkring. Een van deze goede kennissen, Sera, die ook al langere tijd alleenstaand was, werd jaren later zijn echtgenote. Sera had vijf kinderen en ook met hen kreeg Appie een fijne band. 21 gelukkige jaren volgden. Samen genoten zij van vakanties in Indonesië, Spanje en Griekenland. Vaak waren ze in een goed restaurant te vinden, want zij gingen graag uit eten. Zij hadden het fijn samen. Sera stond altijd voor Appie klaar en verzorgde hem goed. Omdat de kinderen van Appie niet in de buurt woonden, maakten zij veel kilometers over de Nederlandse wegen. Appie was een humoristische

man, die regelmatig een kwinkslag had of een goede mop tapte. Hij was een vredelievend persoon, die niet van onenigheid hield. Als wij hem bezochten, kregen we stevast te horen "Kom maar naar boven, naar de kantine" en dan werd het weer gezellig. De laatste jaren kreeg Appie steeds meer last van COPD, waardoor hij minder functioneerde. Op vrijdag 20 november 2020 kwam Appie na een val in het ziekenhuis terecht. Drie dagen later moest hij afscheid nemen van zijn dierbaren. Op vrijdag 27 november 2020 vond de uitvaartdienst plaats in de Sint Pauluskerk te Vaals. Aansluitend vond de crematiedienst plaats in crematorium De Walpot te Eysden. Namens het Fonds Sociale Zorg waren de ledenbezoekers Jean en Toos van Erp en Jacques en Fien Cabollet aanwezig om Appie de laatste eer te bewijzen. Met Appie verliezen we een fijn mens en een gewaardeerde collega. Wij wensen Sera, kinderen, kleinkinderen en familie veel sterkte en troost. Wij hopen dat zij kracht en steun vinden bij elkaar.

Correspondentieadres:
Prof. Von Kármánstraat 21
6291 KR Vaals

 Op 23 november 2020 is op 92-jarige leeftijd overleden **Jannie Dekens-Bekkering**, geboren op 8 september 1928. Zij was weduwe van oud-ao Jan Dekens, die diende op het toenmalige OCKMar. Zij woon-

de de laatste jaren in Talma Borgh te Apeldoorn. Ze was altijd helder van geest, maar lichamelijk ging het niet goed meer. Het afgelopen voorjaar kreeg zij het coronavirus. Zij doorstond dit virus redelijk goed, maar in het najaar ging het wat minder met haar. Na een val en een opname in het ziekenhuis ging haar algehele gezondheid snel achteruit. In besloten kring is afscheid van haar genomen.

Correspondentieadres:
Keupenstraat 15A
7091 XE Dinxperlo

 Op 16 december 2020 is op 76-jarige leeftijd overleden oud-adjutant-onderofficier **Rob Hageman**. Zijn overlijden kwam zeer plotseling na een hartstilstand. Na zijn eerste opleiding werd hij bij de start van zijn loopbaan geplaatst in Den Haag en daarna in Vaals. Hij doorliep succesvol de wmr-cursus. Vervolgens liep grensbewaking als een rode draad door zijn carrière met plaatsingen in Arnhem en Zevenaar. Op die brigade, met toen nog dezelfde naam, hield hij zich in zijn laatste functie bezig met Schengen-aangelegenheden. De plaatsingen in Nederland werden onderbroken door zes jaar Shape. Met zijn gezin woonde hij vijf jaar in Mons. Naast zijn reguliere werk was hij zeer actief in de NL-Shapeclub. Hij organiseerde uiteenlopende bijeenkomsten voor jong en oud. Hij werd benoemd tot erelid van die vereniging.

In zijn vrije tijd was muziek zijn passie. Als lid van een band luisterde hij het bruiloftsfeest van menig collega op. Op 23 december 2020 vond in het Crematorium Staddijk te Nijmegen zijn gedachtenisbijeenkomst plaats. Zijn kinderen en kleinkinderen hadden daarin een mooi aandeel. Namens het FSZ is hem de laatste eer bewezen en werd een bloemengroet verzorgd.

 Op 20 december 2020 is in Tilburg op 85-jarige leeftijd overleden mevrouw **Adje Elbers - van Spaandonk**. Adje was de echtgenote van Jan Elbers, die tot aan zijn FLO brigadecommandant was van Brigade Goirle. Adje kwam uit een bakkersgezin in Gilze-Rijen waar elke dag hard werd gewerkt en geen tijd was voor vrijheid en luxe. Zij ontmoette Jan in 1952 voor het eerst toen hij de bakkerswinkel binnen liep. Uiteindelijk waren zij meer dan 64 jaar een paar. Zij deelden samen lief en leed, vooral toen hun dochter Marion op 7-jarige leeftijd overleed na een ongeluk. Zij vonden beiden steun in het geloof en bij de mensen om hen heen. Moeder zorgde voor het gezin en kookte met groenten uit eigen tuin. Haar creativiteit stopte ze in het maken van kaarten, waarmee iedereen werd verblijd tijdens verjaardagen of bijzondere gelegenheden. Jarenlang werkte zij hard in haar pedicurepraktijk. Zij genoot van haar kinderen en kleinkinderen. Jan was ziekenbezoeker van het

FSZ in de regio Oost-Brabant en Adje ging bijna altijd mee. Zij hebben dit gedaan tot 2006. Leden die zij bezochten, kregen jaren later nog een zelfgemaakte kaart bij verjaardagen of speciale gelegenheden. Zij was betrokken bij het wel en wee van de te bezoeken mannen en vrouwen. In maart 2020 werden Jan en Adje beiden getroffen door het coronavirus. Zij werden opgenomen in het ziekenhuis te Tilburg. Hun toestand was kritiek, maar uiteindelijk zijn zij allebei ontslagen uit het ziekenhuis. Zij konden hun leven vervolgen in hun appartement in Goirle. De gezondheid van Adje ging wel snel achteruit. De dagopvang gaf haar wat afleiding. Een noodlottige val, waarbij zij haar heup brak, werd haar uiteindelijk fataal. Tot op het laatste moment kreeg zij zorg van Jan en de kinderen. Op 28 december is een afscheidsviering gehouden in de St. Jan kerk te Goirle. Aansluitend vond een crematieplechtigheid plaats in de aula van het crematorium te Hilvarenbeek. Namens het FSZ waren Wim en Ted van de Schoot bij dit afscheid aanwezig.

*Correspondentieadres:
de heer J. Elbers
De Hovel 20-03
5051 NP Goirle*

 Rino Mestriner overleed op 22 december 2020 op 79-jarige leeftijd te Heerlen. Hij werd op 14 augustus 1941 in Eygelshoven geboren. Toen Rino 14 jaar oud

was, trad hij in de voetsporen van zijn vader en ging hij aan de slag in kolenmijn Julia in Eygelshoven. Daar zag hij hardwerkende mensen om zich heen, die onder zware en ongezonde omstandigheden hun brood verdienden. Hij leerde er fijne collega's kennen. In 1960 zag hij in het tijdschrift Panorama een advertentie van de Koninklijke Marechaussee staan. Dat leek hem een boeiende en afwisselende baan. Hij solliciteerde, werd aangenomen en op 20-jarige leeftijd begon hij aan de opleiding in Apeldoorn. Daar ontmoette hij enkele oud-collega's van de mijn, die ook aan een KMar-loopbaan waren begonnen. Zo ontstond een Limburgs groepje. Uiteindelijk was het Wapen bepalend in het leven van Rino. Hij diende 36 jaar en 3 weken. Ook na zijn FLO stroomde het 'blauwe KMarbloed' door zijn aderen. Tijdens zijn diensttijd werkte Rino bij de Paleiswacht en op de Brigades Den Haag, Slenaken, Maastricht, Nunspeet, Seedorf, Arnhem, Zevenaar, Brunssum, Heerlen en Gouda. Tijdens het carnavalsfeest in 1962 leerde hij José Houwers kennen. Hun liefde bloeide op en in 1964 trouwden zij voor de wet. Op 29 mei 1965 volgde de kerkelijke huwelijksinzegening. Hun gouden huwelijksfeest vierden Rino en José in mei 2015. Hun huwelijk werd bekroond met de geboorte van zoon Patrick en dochter Lydia. Samen met hun latere partners maakten zij Rino en José de trotse grootouders van 4 kleinkinderen:

Jery, Mika, Jill en Kiki. In 1987 kochten Rino en José een huis in Brunssum. Door de verschillende plaatsingen van Rino verhuisden zij diverse keren. José loste haar belofte 'Waar jij gaat, ben ik ook' volledig in. In 1995 werd Rino uitgezonden naar het Bosnische Mostar. Daar bezochten zijn echtgenote José en zijn dochter Lydia hem. Ook Rino's jongere broer Martin trad in dienst bij de KMar. Martin verliet het Wapen met FLO. In 2014 overleed Martin en in 2020 moest afscheid worden genomen van zijn echtgenote Liesbeth. Op 1 september 1996 ging Rino met FLO in de rang van kapitein. Samen met José genoot hij van reizen, vakanties en tripjes, met een verblijf van vijf weken in Nieuw-Zeeland als hoogtepunt. Daarnaast hield Rino zich bezig met het onderhoud van hun woning. Er viel altijd wel wat te klussen en ook de tuin vergde tijd. Waar nodig stak hij een helpende hand uit, maar op de eerste plaats voor hem stond toch altijd het samenzijn met zijn familie. In november 2020 brachten de FSZ-ledenbezoekers Jacques Cabollet en Jean van Erp namens de Marechausseevereniging een bezoek aan Rino en José. Rino kreeg toen de speld en de bijbehorende attributen uitgereikt voor zijn 60-jarige lidmaatschap. Een volgend FSZ-bezoek stond gepland voor augustus 2021, omdat Rino dan 80 jaar zou worden. Zijn verjaardag mocht hij helaas niet meer beleven. Een paar dagen voor

kerstmis 2020 ontvingen wij het droevige bericht dat Rino was overleden. Op 31 december 2020 vond in besloten kring de uitvaartdienst plaats in Crematorium Schifferheide te Kerkrade. Namens de MARVER en het FSZ lieten de ledenbezoekers Jacques en Fien Cabollet en Jean en Toos van Erp een mooi bloemstuk bezorgen. Op Rino's gedachtenisprentje stonden de toepasselijke teksten: *Rino, de pater familias en het hart van de familie is niet meer, Amor non celatur* (liefde kan men niet verbergen), *E fructu arbor cognoscitur* (aan de vruchten herkent men de boom) en *Rino, ave atque vale* (gegroet en vaarwel). Wij wensen José, Patrick, Lydia, partners, kleinkinderen en familie veel sterkte en kracht bij de verwerking van dit grote verlies.

*Correspondentieadres:
mevrouw Jose Mestriner-
Houwers
Rooseveltstraat 13
6441 JM Brunssum*

 Rotterdam is niet romantisch, heeft geen tijd voor flauwekul, is niet vatbaar voor suggesties, luistert niet naar slap gelul. Dat was de tekst op het overlijdensbericht van **Jan de Gelder**, die op 31 december 2020 op 78-jarige leeftijd overleed. De familie schrijft dat met Jan een ras-Rotterdammer is heengegaan. Jan was een marechaussee in hart en nieren. Hij zat vol verhalen

over de opleiding bij de commando's, de marechaussee en zijn brigades. Na de gebruikelijke marechausseeopleidingen in Apeldoorn diende hij bij de Brigades Rotterdam, Den Haag en Ypenburg. Met pijn in het hart ging hij noodgedwongen met pensioen. In de laatste dagen van zijn leven paste hij nog gebruiken en rituelen toe uit zijn opleiding en tijd als marechaussee. Op het laatst miste hij zijn maten, zijn bewegingsvrijheid en zijn zelfstandigheid. Zijn gezondheid ging snel achteruit en op een onbewaakt moment overleed hij. Zijn vrouw Ria nam met haar kind, kleinkind en andere belangstellenden op donderdag 7 januari 2021 in Crematorium Hofwijk te Rotterdam afscheid van Jan. Namens het FSZ en de MARVER wenste Henk Spittje als ledenbezoeker van Zuid-Holland de nabestaanden van Jan veel sterkte toe en verzorgde hij een bloemengroet.

Correspondentieadres:
M.C. de Gelder-Vonk
Kluutring 4
2623 NM Delft

 Op donderdag 7 januari 2021 overleed op 85-jarige leeftijd mevrouw **Hendrika (Riek) Schol-Aberkrom**, echtgenote van Sjoerd Jacob (Sjors) Schol. Riek voelde zich altijd nauw betrokken bij het Wapen. De afscheidsdienst vond op 13 januari 2021 plaats in de aula van het crematorium te Hoorn. Wij wensen Sjors, kinderen en

kleinkinderen veel sterkte met dit verlies.

Correspondentieadres:
Pandhof 7
1613 EK Grootebroek

 Op zaterdag 9 januari 2021 is de aoo (bd) **E. Maring** op 87-jarige leeftijd overleden. Medio 2020 werd hij ernstig ziek. Bovenaan zijn rouwbrief stond de tekst: *Na vele jaren van samenzijn en dankbaar voor alles wat hij heeft betekend, moeten wij u tot ons verdriet mededelen dat van ons is heengegaan mijn lieve man, onze geweldige papa en trotse opa Ebel Maring.* De heer en mevrouw Maring waren in oktober 2020 61 jaar getrouwd. Na zijn eerste opleiding werd Maring geplaatst bij de KMarbrigade te Nieuweschan. Na zijn wachtmeester- en opperwachtmeesteropleiding werd hij daar teruggeplaatst. In 1983 werd Maring benoemd tot brigadecommandant te Ter Apel. Daar ging hij in 1988 met FLO. Zowel tijdens zijn diensttijd als daarna zette hij zich in voor het kerkelijk werk. Na zijn pensionering had hij ook meer tijd voor zijn hobby's, zoals tuinieren, klussen bij de kinderen, vissen en met vakantie gaan. Hij was vaak te vinden in Oostenrijk. Op 14 januari 2021 vond zijn uitvaart plaats in familiekring.

Correspondentieadres:
De Kruier 24
9561LZ Ter Apel

 Op 21 januari 2021 is te Leusden op 76-jarige leeftijd mevrouw **Willemina Jacoba (Wil) Boersma-Zwarts** overleden. Zij was de echtgenote van kapitein b.d. Henk Boersma. Op woensdag 27 januari 2021 vond in Crematorium Den en Rust te Bilthoven de afscheidsbijeenkomst plaats. Nadat de kleinkinderen kaarsen hadden aangestoken, benadrukte Henk in een indrukwekkend gedachtenwoord dat Wil een geweldige vrouw, moeder en oma was geweest. Wil was sinds het begin van de jaren 2000 ziek, maar tot aan haar overlijden bleef zij optimistisch en vrolijk. Hierna sprak dochter Irna mooie woorden over haar moeder. Zij bedankte haar vader voor alle goede verzorging die hij Wil gegeven had. Bij de afscheidsbijeenkomst waren diverse oud-collega's van Henk aanwezig. De MARVER werd vertegenwoordigd door de FSZ-ledenbezoekers Jos en Nel van der Veer en Aad en Alie Zonnevillle. Wij wensen Henk, zijn kinderen en zijn kleinkinderen veel sterkte in deze moeilijke periode.

 Op 25 januari 2021 overleed op 87-jarige leeftijd, na een leven vol liefde en betrokkenheid bij ons en anderen, **Adriana Aandewiel - Bruggraaf** (Sjaan). Sjaan was de weduwe van adjudant-onderofficier der Koninklijke Marechaussee Gerrit Aandewiel, die in 2008 overleed. Sjaan heeft een liefdevol, verbindend en oprecht leven geleid, zo bleek uit de woorden

van de pastor, zijn kinderen, kleinkinderen en haar schoondochter tijdens het afscheid. Medio november 2020 bleek dat zij ernstig ziek was. Zoon Jan haalde herinneringen op uit het gezinsleven van de familie. Hij ging in op de vrijwillige plaatsing naar Suriname met twee jonge kinderen, waar Gerrit als marechaussee het land diende. Later volgde een buitenlandplaatsing in Curaçao. Ditmaal zonder kinderen. Jan kenschetste zijn moeder als een moedige vrouw in meerdere opzichten. Twee van de vier kleinkinderen verwoorden de heerlijke tijd die zij bij oma en opa in Steenwijk hadden gehad. Schoondochter Tineke vond in haar een tweede moeder, bij wie zij zichzelf kon zijn zonder voorbehoud. Ze zijn ook vaak samen op vakantie geweest in het buitenland. Dochter Thea sprak over haar warmte. Iedereen was altijd welkom bij haar en 'was je in haar hart, dan bleef je daar ook'. Steeds weer kwamen Sjaans liefde en betrokkenheid bij iedereen die haar omringde naar voren. 'Wij houden haar voor altijd dichtbij ons', stond afsluitend op de rouwkaart. Namens het FSZ en de MARVER wenste Henk Hendriks als ledenbezoeker van Zuid-Holland de nabestaanden van Sjaan veel sterkte toe en verzorgde hij een bloemengroet. De afscheidsdienst vond op zaterdag 30 januari 2021 plaats in de Laurentiuskerk Rijnsburg.

Correspondentieadres:
Hofstraat 56
2231 WX Rijnsburg

 Op 25 januari 2021 overleed na een kortstondige ziekte op 80-jarige leeftijd mevrouw **Mia Deckers-Hermans**. Zij was de weduwe van collega Jo Deckers, die al op 25 november 2018 overleed. Als ledenbezoeker kwamen wij geregeld bij Jo over de vloer en later ook bij Mia. Na het overlijden van Jo probeerde Mia zo goed mogelijk de draad weer op te pakken, maar het coronajaar beperkte haar in haar mogelijkheden om dingen te ondernemen. Nadat zij een aantal malen was gevallen, overleed zij uiteindelijk aan een hersentumor. De crematie vond in besloten kring plaats. Wij wensen de familie veel sterkte toe met het verwerken van dit verlies. De MARVER werd vertegenwoordigd door Jacques en Fien Cabollet en Jean en Toos van Erp, de ledenbezoekers van het FSZ Zuid-Limburg.

Correspondentieadres:
Middelmeede 20
4921 BZ Made

 Op 5 februari 2021 is op 87-jarige leeftijd **Koos Nagelkerke** overleden. Binnen de KMar was hij een markant figuur. Door zijn lengte, grote snor en uitgesproken karakter vestigde hij vaak de aandacht op zich. Geboren in Schiedam belandde Koos via het Brabantse land uiteindelijk in Apeldoorn. Hij was een van de eerste kerninstructeurs van de BSB. Koos volgde die opleiding bij de GSG 9 in Duitsland. Menig (oud-)BSB'er zal hem herinneren als een strenge en

gedisciplineerde instructeur. Hij vergde veel van zijn leerlingen, maar ging daarin zelf voorop. Later werd hij geplaatst bij de opleiding tot dienstplichtig marechaussee. Uiteindelijk werd hij Cdt van de Reserve Officieren en Kaderleden (ROEK). Als kapitein verliet hij de dienst. Na zijn FLO richtte Koos zich op zijn hobby's, zoals sporten, schilderen, vogelen, biljarten en vrijwilligerswerk bij de KAP, die terminale patiënten in hun laatste uren bijstaat. Als je hem bezocht, zat Koos altijd vol verhalen. Hij sprak graag over de tijd bij de BSB en de ROEK. Hij genoot van de bijeenkomsten en de reünies van deze clubs. Koos kende vele fysieke ongemakken. Hij had in de laatste fase veel pijn, maar klaagde nooit. De laatste dagen van zijn leven bracht hij thuis door, waar zijn drie dochters hem liefdevol verzorgden. Voor aanvang van de crematie was er een indrukwekkende erehaag van officiersvereniging OTCKMar, (oud-)BSB'ers en oud-leerlingen van de lichte ROEK 84-6, die Koos de laatste groet bracht. Tijdens de crematie sprak onder meer oud-collega en vriend Menno Roberts. In alle toespraken werd benadrukt hoe bijzonder Koos was. Hij was niet altijd gemakkelijk voor zijn omgeving. Hij was echter ook een grote, stoere en sterke man met het hart op de goede plaats, die aandacht had voor de ander. Hij had veel wilskracht, was een doorzetter en gaf nooit op. Wij wensen zijn kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe bij het verwerken van hun grote

verlies. Geert Fransen vertegenwoordigde het FSZ van de MARVER tijdens zijn afscheid.

 Op 9 februari 2021 is onverwachts op 77-jarige leeftijd overleden kapitein b.d. **Nico Karels**. Na zijn opleiding aan het OCKMar had Nico diverse plaatsingen. Hij bracht een groot gedeelte van zijn dienstdoor bij District KMar Noord-Holland. Nico was een fijne collega en een sociaal mens. In zijn laatste functie was hij brigadecommandant te IJmuiden. De afscheidsdienst heeft in kleine kring plaatsgevonden. Namens de MARVER hebben de ledenbezoekers Hans en Tine Veen de familie schriftelijk gedoleerd. Wij wensen mevrouw Karels, kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe bij het verlies van Nico.

Correspondentieadres:
Aztekenstraat 46
1448XT Purmerend

 Op 12 februari 2021 overleed na een kort ziekbed op 84-jarige leeftijd in het UMC te Utrecht **Femia de Raad-Crielaard**, weduwe van aoo bd Kmar Ad de Raad. Ad was binnen het District Utrecht actief bij de Brigade Soesterberg. Uiteindelijk diende hij als BC KMar op de Brigade Utrecht. De crematieplechtigheid vond vanwege het coronavirus op 19 februari 2021 in besloten kring plaats op begraafplaats Rustenburg te Amersfoort. Deze plechtigheid kon online live worden

gevolgd. De plechtigheid werd op passende wijze begeleid door pastoraal medewerker Lila Leppink.

Dochter Ilse en kleinzoon Mats richtten zich in hun afscheidsvoorwoord 'tot moeder en omi'. Ilse sprak lovende woorden en beschreef kort Femia's levensloop van haar geboortegrond Scheveningen tot het laatst. Femia, dochter uit een gezin van negen kinderen, moest in die tijd al snel hard werken. Zij hield van het strand en van reizen en luisterde graag naar klassieke muziek van de EO. Ook maakte zij veel tijd vrij voor een van haar vele hobby's. Ilse benadrukte bij het afscheid dat Femi liefde gaf aan iedereen en dat zij uitging van het principe 'geloof, hoop en dankbaarheid'. Ook dochter Vonneke sprak en zong onder begeleiding van Rolands pianomuziek. Zij blikte terug op het leven van Femia en eindigde met de woorden: "Ze was er altijd voor de kinderen als we thuis kwamen. De kinderen waren haar alles." Met "Dag Omi" werd afscheid genomen van Femia, die 4 kinderen, 10 kleinkinderen en 3 achterkleinkinderen nalaat. Wij wensen hen en de overige familieleden veel sterkte toe bij de verwerking van dit verlies. Namens de MARVER en het FSZ verzorgde ledenbezoeker Jos van der Veer een bloemstuk en de bekende 'laatste groet'.

Correspondentieadres:
Falko de Raad
Bazuin 35
3766 EX Soest

Op 14 februari 2021 is op 64-jarige leeftijd in zijn woonplaats Harderwijk overleden **Harry Huizing**, majoor b.d. der Koninklijke Marechaussee. Na meer dan twee jaar te hebben gestreden tegen zijn ziekte, haalde deze hem uiteindelijk in. Harry was tot aan zijn FLO Head of CIS in het Peace Headquarter European Gendarmerie Force (PHQ EGF) in het Italiaanse Vicenza. Na sollicitaties bij de politie en de KMar, had laatstgenoemde wereld uiteindelijk zijn voorkeur. Daar ging hij in 1973 in opleiding. Met zijn gezin woonde hij jarenlang in Vierhouten. Hij werkte onder andere vele jaren bij de Brigade Nunspeet. Harry had altijd al interesse in nieuwe technische ontwikkelingen, vooral op het gebied van informatietechnologie. Hij koos daarom voor een loopbaan binnen de KMar-ICT. Dit vakgebied paste ook bij zijn atypische militaire houding. Met zijn kennis en ervaring stond hij mede aan de basis van systemen voor digitale informatievoorziening binnen de organisatie. Tijdens zijn jaren bij de KMar bekleedde Harry diverse functies in Nederland. In de rang van majoor was hij actief in Turkije en Italië. Tijdens zijn herdenkingsdienst deelden zijn echtgenote, zijn zoon, zijn dochter en een oud-commandant herinneringen aan Harry met de aanwezigen. Zij schetsten het beeld van een 'Drent die vol humor zat, maar die volgens zijn eigen zeggen ook kort voor de kop kon zijn'. Hij was een man, die trouw en eerlijkheid hoog in het vaandel

had staan en hield en die tot het einde van zijn leven de regie in eigen hand hield. De dominee die de herdenkingsdienst leidde, kwam met een overdenking over deze tekst die op de rouwkaart stond: "Zo blijven dan: geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de meeste van deze is de liefde." Tijdens deze overdenking vertelde hij dat Harry een aantal weken voor zijn overlijden is gedoopt en dat hij naar aanleiding hiervan een tekst voor het kerkblad schreef. In deze tekst benadrukt hij dat hij rust heeft gekregen en dat hij, als zijn tijd gekomen is, naar het huis van God verhuist. De herdenkingsdienst van Harry vond op vrijdag 19 februari 2021 in besloten kring plaats in Kerkelijk Centrum de Regenboog te Harderwijk. Onder grote belangstelling van familie, vrienden, collega's en bekenden is Harry begraven op Begraafplaats Oostgaarde te Harderwijk. Op verzoek van de familie heeft het Fonds Sociale Zorg in plaats van bloemen gedoneerd aan het KWF. Wij wensen de familie veel sterkte toe bij het dragen van dit verlies.

*Correspondentieadres:
mevrouw G. Huizing-Petersen
Dixielanddreef 16
3845 BP Harderwijk*

Op 8 maart 2021 overleed op 75-jarige leeftijd kapitein b.d. **Wicher Jonkers**. Hij diende grotendeels bij de Parate in Harderwijk, Wezep, Nunspeet

DIGITALE LEDENPAS IN MARVER-APP

Als je lid wordt van de Marechausseevereniging dan is jouw nieuwe ledenpas vanaf de eerste dag van je lidmaatschap digitaal beschikbaar in de ledenapp. Je krijgt deze ledenpas niet meer fysiek toegestuurd, tenzij je hier specifiek om vraagt bij onze ledenadministratie. Natuurlijk is de ledenpas ook voor bestaande leden te vinden in onze app. Via deze app kun je trouwens ook op de hoogte blijven van het meest actuele bondsnieuws binnen de MARVER. Ook biedt deze jou als lid een aantal exclusieve voordelen.

GULLE GIFT VOOR FSZ

Het Fonds Sociale Zorg werd op 30 december 2020 blij verrast met een schenking van 2400 euro. De reden voor de schenking was dat de bewuste schenkers nooit meededen aan alle extra acties van het FSZ en alleen de contributie hebben betaald. Zij vinden het werk van het FSZ erg mooi en belangrijk en waarderen daarbij de belangrijke inzet van alle vrijwilligers enorm. Daarom hebben zij een extra bedrag gedoneerd. Een erg bijzondere gift waarmee de inzet van al onze vrijwilligers nog eens extra wordt gewaardeerd. Wij danken de gulle gevers voor hun waardering voor het werk van het FSZ.

**Namens het FSZ,
Theo Wielens
Voorzitter**

en Apeldoorn. Hij is in Arcen aan de grens begonnen. Na zijn FLO werkte hij geruime tijd als vrijwilliger bij Slachtofferhulp. Wicher verbleef de laatste jaren vanwege zijn ziekte in verzorgingshuis De Horst in Emmen. Het was voor zijn vrouw geen gemakkelijke tijd, omdat zij hem door het coronavirus niet elke dag meer kon bezoeken. In verband met de coronamaatregelen vonden de afscheidsdienst

en begrafenis in familiekring plaats. Wij wensen zijn echtgenote, dochter, schoonzoon en kleinzoon veel sterkte met het verwerken van dit verlies.

*Correspondentieadres:
De Strubben 38
7824 RR Emmen*

**Gerard Boeijen,
fractiesecretaris**

BONCADEAU!

Stuur jouw oplossing van de puzzel vóór 23.06.2021 naar:
 Redactie MARVER, Postbus 9124, 3506 GC Utrecht; of stuur een
 e-mail naar: puzzel@marechassevereniging.nl
 Vergeet niet jouw adres te vermelden, want onder de juiste
 inzendingen verloten wij een Boncadeau t.w.v. 25 euro! Uit
 de oplossingen uit het vorige nummer trokken wij **Albert ter
 Horst** uit **Dwingelo**.

KRUISWOORDRAADSEL

Je hebt het vast ook helemaal gehad met dat virus.
 Daarom ditmaal een volkomen virusvrije puzzel: de
 letters **V, I, R, U** en **S** komen er niet in voor!

1	2	3		4		5	6		7	8		9	10	11		12
13				14	15		16	17				18				
19			20		21	22			23		24			25	26	
27				28		29				3				30		
			5										9			
		31			32		33				34	35			36	
37	38		39							40					41	
	42	43					44		45							
46							47				48		49			
				11												
				50	51				52		4		53			
54					55				56				57	58		59
					60	61					62					8
							7									
63	64		65		66				67						68	69
70			71				72		73		74			75		
76		77			78	79				80		81				82
83					84					6		85		86		
			87	88					89		90	91		92		
93									94			95				
																2

OPLOSSING

1	2	3	4	5	6		7	8		9	10	11
---	---	---	---	---	---	--	---	---	--	---	----	----

HORIZONTAAL

- Voormalige omroep van John de Mol **5**. Uit bed **7**. Marine **13**. Spaanse uitroep **14**. ... Traviata, opera van Verdi **16**. Dario ..., Italiaanse toneelschrijver **18**. ... Den Haag, voetbalclub **19**. Kabouter ..., Vlaams kinderprogramma **21**. Brooddecoratie, afkomstig van de slaapbol **25**. 46 verticaal **27**. Groep experts **29**. Blamage **30**. Virginia ..., tegenstander van Betty Stöve in de Wimbledonfinale van 1977 **31**. Nobel **33**. Noord-Afrikaans hoofddekseel **34**. Sprookjesfiguur **36**. Ren ... rot, kinderprogramma **37**. Achter **39**. Koraaleiland **40**. Bende, zootje **42**. Carnavalsgroet **44**. Krav ..., Israëliische vechtkunst **46**. ... Gay, vliegtuig van de atoombom op Hiroshima **47**. Oilpapegaai **49**. '... '..., Britse comedyserie **50**. Slim, geslepen **52**. Zwak, matig **54**. Kapitein ..., tegenstander van Peter Pan **55**. Feestartikel **57**. Stuk hout **61**. Edelgas **62**. Griekse letter **63**. Plechtige toezegging **67**. Afgestoken graszode **68**. Overdreven **70**. ... Salvador, Midden-Amerikaans land **71**. Baskische terreurgroep **72**. Noorse band **74**. Keer **76**. Middag **78**. Boeddhistische tempel **81**. Islamitisch heiligdom **83**. ... Direction, Britse boyband **84**. Arm of been **86**. Franse stad **87**. David de ..., Spaanse voetbalkeeper **89**. Wegens **90**. Dun, van geringe dichtheid **92**. Destinatie **93**. Deel van een computerscherm **94**. Doet-ie 't ... doet-ie 't niet, televisieprogramma **95**. Woonlaag

VERTICAAL

- Het uiteinde van een plant wegnemen **2**. Vooruit dan maar! **3**. Sergio ..., Italiaanse regisseur **4**. ... Capone, mafiabaas **6**. Jean-Marie ..., Belgische voetbalkeeper **8**. Enthousiasme **9**. ... Max, sf-film met Mel Gibson **10**. ... Visser, Mr. Toppop **11**. Toestand van volkomen bewusteloosheid **12**. Theatergordijn **15**. I ... I said, hit van Neil Diamond **17**. Kwaal, hinder **20**. Trapper **22**. ... Gent, Belgische voetbalclub **23**. Franse zangeres **24**. ...-Gevaert, Belgische multinational **26**. Politieagent (Bargoens) **28**. Dodelijk **30**. Netwerk, rag **32**. Eer **35**. Brian ..., Britse muzikant van Roxy Music **38**. Ingeschakeld **40**. Kledingstuk **41**. In neerwaartse richting **43**. Plaatselijk **44**. The ... Leaf, de Canadese vlag **45**. Grasveld **46**. Gemaal **47**. Engelse band van Somewhere Only We Know **48**. Land met tovenaars **51**. Getijde **53**. Lay-out **56**. Undercoveragent tegen potentrammers **58**. Wettig **59**. ... King Cole, Amerikaanse jazzmuzikant **60**. Mondzweertje **62**. Iep **64**. ... Musk, oprichter van SpaceX **65**. Stommeling **66**. Cassettebandje **69**. Van tevoren (Latijn, 2+4) **72**. Ice ..., computeranimatiefilm **73**. Belgische zanger **75**. Hit van Eric Clapton **77**. 46 verticaal **79**. Nobiliteit **80**. En anderen **82**. Gewelf, arcus **84**. Onderzoeksruiimte **85**. Zeebeweging **88**. Sportevenement **91**. John ... Carré, Britse schrijver

BELASTINGSERVICE 2021: AANGIFTE 2020

Als AFMP-lid kun je sinds 15 februari 2021 via de website www.afspraakmakenfnv.nl een afspraak maken om je belastingaangifte te laten verzorgen door een van de 4000 vrijwilligers van de FNV-belastingsservice. Zoek hiervoor een invullocatie bij jou in de buurt en klik op het blauwe icoon 'afspraak maken'.

Wil je telefonisch een afspraak maken via het FNV-contactcenter (088-3680368)? Geef tijdens het telefoongesprek dan aan dat je lid van de AFMP bent. Mogelijk wordt dan je lidnummer gecontroleerd. Let op! Mogelijk kun je geen telefonische afspraak maken, want vol=vol. Het is bovendien nog een groot vraagteken of vanaf 1 april fysieke afspraken op locatie kunnen worden gemaakt. Kun je op één of andere manier als MARVER-lid geen afspraak maken, heb je hulp nodig bij het aanmelden op een locatie bij jou in de buurt of bij het aanvragen van een machtigingscode? Neem dan contact op met Bert Weeren van de Commissie Belasting van de MARVER via e-mail (bweeren@afmp.nl) of telefoon (085-9023967).

Machtigingscode

Als je het afgelopen jaar gebruik hebt gemaakt van de belastingsservice van de FNV, dan ontvang je van de Belastingdienst automatisch de machtigingscode voor de aangifte over 2020. FNV-leden die in 2021 voor het eerst gebruikmaken van deze service, moeten

een machtigingscode aanvragen bij de Belastingdienst. Als je een afspraak maakt voor een overleden partner, dien je indien mogelijk ook voor de overledene een machtigingscode aan te vragen. Op twee manieren kun je een machtigingscode aanvragen:

- 1→ Als je een DigiD-code hebt, log je in op DigiD en via 'machtigingen' kun je dan een machtigingscode opvragen. De code is direct beschikbaar.
- 2→ Je kunt op werkdagen van 8.00 tot 22.00 uur bellen met de Belastingdienst: 088-1236555. Geef tijdens dit telefoontje je BSN-nummer door en vraag een machtigingscode aan. Het duurt ongeveer vijf werkdagen voordat je deze thuis per post ontvangt.

Machtigingscode toeslagen

In 2021 kun je ook een afspraak maken voor een toeslag of toeslagen. Hiervoor heb je ook een machtigingscode nodig. Anders dan bij de aangifte krijg je deze niet automatisch toegestuurd. De code moet je zelf aanvragen. Dit kan op dezelfde wijze en via het-

zelfde telefoonnummer als bij de aangifte. Ook dan heb je de code na vijf werkdagen in huis. Houd hiermee rekening bij het inplannen van een afspraak. De code is nodig voor het lid en de partner.

NB: als je de machtigingscode toeslagen aanvraagt, is deze beperkt geldig. De code moet binnen 3 weken na dagtekening van de brief worden geactiveerd. Deze is dan een jaar geldig. De activatie kan plaatsvinden tijdens de afspraak met de FNV-belastingsservice. Het is handig om niet eerder dan twee weken vóór de afspraak te bellen over de aanvraag van de machtigingscode.

Speciale aangiften & buitenland

Voor speciale aangiften, zoals bij overlijden en het wijzigen van je hypotheek wijzigen, en/of bij problemen kun je rekenen op hulp van de Commissie Belasting van de MARVER. En ook als je in het buitenland woont of werkt en je hulp nodig hebt bij het invullen van jouw aangifteformulier, kan zij je met raad en daad bijstaan. Bert Weeren van deze commissie is bereikbaar via eerdergenoemde contactgegevens. ←

KRINGVOORZITTERS

Kring Schiphol

Robert Tacx
schiphol@marver.nl

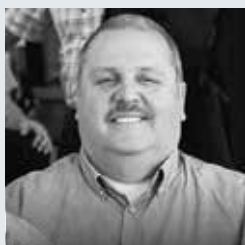
Kring Midden

Hans Koopman
midden@marver.nl

Kring NAD

Peter Rutten
nad@marver.nl

Kring Noord

Johan Fernhout
noord@marver.nl

Kring West

Richard Sluik
west@marver.nl

Kring Zuid

Ed Weber
zuid@marver.nl

Kring LTC

Marcel van der Stap
ltc@marver.nl

CONTACT

Algemene adresgegevens

Hertogswetering 159
3543 AS Utrecht
Postbus 9124
3506 GC Utrecht
085 - 8900 480
fax 085 - 8900 411
info@marver.nl
www.marver.nl
NL49INGB0000513044
open op ma t/m vr van 8.30 tot 17.00 uur

Afdeling Individuele

Belangenbehartiging (IB)

U kunt bij onze IB-afdeling terecht met al uw juridisch en rechtspositionele vraagstukken.
085 - 8900 430
fax 085 - 8900 411
ibb@marver.nl

Ledenadministratie

De ledenadministratie helpt u met alle vragen over uw lidmaatschap, ledenbenefits en verzekeringen.
085 - 8900 410
la@marver.nl

Leden worden vriendelijk verzocht de afdeling ledenadministratie tijdig te informeren over:

- Veranderingen in hun persoonsgegevens (naam, adres)
- Het verlaten van de dienst om elders te gaan werken
- Ambtsjubilea, leeftijdsontslag, opname in het ziekenhuis en uitzendingen

Adreswijzigingen kunnen per brief, e-mail (la@marver.nl), telefoon of via de website worden doorgegeven.

Opzegging van het lidmaatschap kan door een brief te sturen naar postbus 9124, 3506 GC Utrecht, t.a.v. Ledenadministratie. Opzeggingen kunnen ook per mail worden doorgegeven bij onze ledenadministratie.

Sluitingsdatum kopij

Interventie nummer 2, 2021 sluit op 17 mei 2021. Blad bij de leden: 3 juli 2021.

Uw hypotheek, onze zorg!

DFD is ruim 25 jaar dé specialist op het gebied van verzekeringen en onafhankelijk hypotheekadvies voor (ex-)militairen en hun gezinsleden. U wilt verhuizen of droomt van een eigen huis. Wordt het kopen of past huren beter bij u? Wat zijn uw mogelijkheden? Of u nu voor het eerst een woning koopt, verbouwt, of u verhuist naar een nieuwe woning. DFD biedt u het beste advies en de hypotheek die bij u past. Wenst u advies of bent u geïnteresseerd? Neem dan contact op voor meer informatie.

DFD biedt u zorgeloos woongenot en voordeel door:

- ✓ Expertise en zorg;
- ✓ Ook hypotheek voor militairen met een FPS fase-1 en -2 contract;
- ✓ Echt onafhankelijk en persoonlijk advies door de DFD-regioadviseur;
- ✓ Duidelijkheid en transparantie, u weet hoeveel en waarvoor u betaalt;
- ✓ Maximale zekerheid, ook voor de toekomst;
- ✓ De optimale hypotheek met de scherpste tarieven.

T (040) 20 73 100 E dfd@dfd.nl I www.dfd.nl

FONDS SOCIALE ZORG (FSZ)

Voorzitter

Theo Wielens
053 - 572 10 60
06 - 42 16 94 43
voorzitter@fondssocialezorg.nl

Secretaris

Hans Walvius
0577 - 41 16 42
06 - 10 76 93 00
secretaris@fondssocialezorg.nl

Penningmeester

Breunis van de Pol
06 - 41 73 73 54
b.vandepol@marver.nl

Coördinator Zorg en Nazorg (ledenbezoekers)

Bert Tuenter
06 - 10 12 06 97
zorgennazorg@fondssocialezorg.nl

Coördinator verjaardagsactie

Gerrit Sels
0299 - 47 12 42, 06 - 22 44 49 26
verjaardagsactie@fondssocialezorg.nl

Coördinator inkoop

Tom Werkhoven
06 - 36 48 50 83
inkoop@fondssocialezorg.nl

Coördinatoren (web)winkel

Frits Aalbers en Wim Schouten
06 10 91 10 65 (Frits Aalbers)

Coördinator winkel en webwinkel

Wim Schouten
055 - 54 22 974
06 - 23 11 47 24
webwinkel@fondssocialezorg.nl

COLOFON

Uitgave van FNV Veiligheid onder verantwoordelijkheid van de Marechausseevereniging. De Marechausseevereniging is toegelaten als collectief lid van de Algemene Federatie van Militair Personeel (/FNV).

De inhoud van MARECHAUSSEvereniging valt onder de verantwoordelijkheid van het Hoofdbestuur van de Marechausseevereniging, behoudens artikelen op naam en de inhoud van de opgenomen advertenties. De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen te weigeren of te redigeren. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

redactie Bart Manders, René Schilperoort, Sven Schuitema
Postbus 9124, 3506 GC Utrecht; 085 - 8900 460;
redactie@marver.nl

ontwerp & vormgeving MW concept & design, Amsterdam

oplage 6.500

verschijning Vier keer per jaar

website www.marver.nl

e-mail redactie@marver.nl

druk Senefelder Misset

advertenties 085 - 8900 460

PROFITEER VAN AANTREKKELIJKE KORTING MET LEDENVOORDEEL FNV

Ledenvoordeel FNV biedt FNV-leden flinke kortingen op allerlei producten en diensten. Naast de jaarvoordelen waar je heel het jaar gebruik van kunt maken, bieden we ook tijdelijke voordelen. Deze vind je elke maand op ledenvoordeelfnv.nl. Je kunt je ook inschrijven voor de maandelijkse nieuwsbrief, zodat je nooit een voordeel mist!

TIJDELIJK VOORDEEL

Maandlijks vele nieuwe voordelen op ledenvoordeelfnv.nl

VOOR SLECHTS € 24,50 NAAR JOUW FAVORIETE SAUNA ZODRA HET WEER KAN

Dit voorjaar kun jij als FNV-lid extra voordelig een entreebewijs voor de wellnessresorts van Select Wellness Group bestellen. Zo kan je op een later moment heerlijk ontspannen. Alle locaties van Select Wellness Group hebben een eigen origineel (lokaal) karakter, een rustige sfeer en bieden bijzondere wellness faciliteiten. Ontvang nu ruim 25% korting op een entreebewijs, waarmee jij hopelijk snel weer naar een wellnessresort kunt.

Dit voordeel is geldig t/m 30 juni 2021
Kijk op ledenvoordeelfnv.nl voor de kortingscode

25% KORTING

20% KORTING OP UNIEK THEATER SPEKTAKEL VIS À VIS

Speciaal voor FNV-leden, biedt Theatergezelschap Vis à Vis 20% korting aan op reguliere kaarten om samen met partner of gezin (vanaf 10 jaar) geheel coronaproof de voorstelling te beleven in de zomerperiode van 2021. Vis à Vis staat bekend om haar uniek theater spektakel en speelt komende zomer haar nieuwe voorstelling WILD.

Dit voordeel is geldig t/m 31 mei 2021
Kijk op ledenvoordeelfnv.nl voor meer informatie

20% KORTING

VIS À VIS

TOT 50% KORTING OP ELEKTRISCHE APPARATEN!

Inventum zet zich dagelijks in voor haar klant. Dit doet zij door de allerbeste kwaliteit te bieden en tegelijkertijd bijzondere momenten te creëren, zoals 's avonds met het hele gezin smullen van zelfgebakken frietjes. Bestel als lid van de FNV nu voordelig huishoudelijke apparaten zoals een hetelucht friteuse, melkopschuimer en waterkoker en ontvang korting tot 50%!

Dit voordeel is geldig t/m 31 mei 2021
Kijk op ledenvoordeelfnv.nl voor meer informatie

TOT 50% KORTING

INVENTUM

maakt 't moment

JAARVOORDEEL

EVEN WEG: €100 EXTRA KORTING BOVENOP DE LAST MINUTES

Even weg naar een andere omgeving? Kom dicht bij huis genieten in de veelzijdige natuur van de vakantieparken; van brede stranden tot uitgestrekte bossen. Zeg ja tegen een fietstocht door de ontluikende natuur, heerlijk wakker worden in een (vernieuwde) cottage, of samen een van de activiteiten uitproberen. Boek voor 30 juni en ontvang €100,- extra korting bovenop de scherp geprijsde Last Minute aanbiedingen.

Bekijk alle mogelijkheden via ledenvoordeelfnv.nl

€100 EXTRA KORTING

Echt even samen

JAARVOORDEEL

VOORDEEL BIJ DEONLINEDROGIST.NL

Vitamines, supplementen, verzorgingsproducten of andere drogisterij-artikelen nodig? Bestel ze gemakkelijk, snel en voordelig bij DeOnlineDrogist.nl. Je krijgt 12,5% korting op je bestelling (uitgezonderd aanbiedingen, geneesmiddelen en zuigelingenvoeding) en hoeft de deur er niet voor uit! En als je vragen hebt, bijvoorbeeld over een gezondheidsklacht, staan de gediplomeerde drogisten altijd met advies voor je klaar.

Kijk voor de kortingscode op deonlinedrogist.nl/fnv-ledenvoordeel

12,5% KORTING

DE ONLINE DROGIST.NL
DE GROOTSTE ONLINE DROGIST VAN NL

KORTING FIETSVERZEKERING VERHOOGD VAN 11 NAAR 15%

De fietsverzekering van Univé is nu nog aantrekkelijker. De korting is speciaal voor FNV-leden namelijk verhoogd van 11 naar 15%. Dit betekent dat je premie nog voordeliger uitvalt. En wat is er fijner om met een veilig en goed gevoel het voorjaar in te gaan en lekker te genieten van mooie fietstochten in de natuur? Wil je onderweg ook goed verzekerd zijn? Vanaf € 0,71 heb je er ook nog pechhulp bij.

Bereken je premie op: unive.nl/fnv

15% KORTING

univé

12% KORTING OP ALLE THUISCURSUSSEN

Zit jij op dit moment veel thuis en wil jij iets nieuws leren? NHA biedt de voordeligste thuis cursussen van Nederland. Je kunt kiezen uit 500 cursussen zoals Boekhouden, Management, Webdesigner, Nagelstyling, Kindercoach, Gewichtconsulent, Spaans, Fotografie, Thuiskeeper en nog veel meer! Starten kan elke dag van het jaar en met behulp van de privé docent stem jij je eigen studietempo af.

Vraag een gratis (digitale) studiegids aan of schrijf je direct in, bel 077 306 7000 of ga naar nha.nl/fnv

12% EXTRA KORTING

nha

5% EXTRA KORTING OP JE NIEUWE FIETS BIJ 12GO BIKING

Fietsplezier begint bij 12GO Biking, de grootste fietswinkel van Nederland. Van elektrische fiets tot high-end racefiets. 12GO Biking heeft altijd ruim 8.000 fietsen op voorraad en de kortste-levertijd garantie. Exclusief als FNV-lid ontvang je 5% korting bovenop de al scherpe winkelprijzen.

Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl

5% EXTRA KORTING

12GO
BIKING

Onze jaarpartners:

univé

nha

GREEN
CHOICE

PLUTO
SPORT

DE ONLINE DROGIST.NL
DE GROOTSTE ONLINE DROGIST VAN NL

12GO
BIKING

CenterParcs
Echt even samen

mobiël.nl

TUI
Discover your smile

MIS NIETS! SCHRIJF JE SNEL IN VOOR DE NIEUWSBRIEF OP LEDENVOORDEELFNV.NL

Onder voorbehoud van druk- en zetfouten.

Kijk op de website voor **de speciale maandaanbiedingen!**

DAAROM

ALBERT ZOMER (62)

LID SINDS 1976

Na een KMar-loopbaan van bijna 40 jaar is de 62-jarige majoor b.d. Albert Zomer anno 2021 onder andere actief als nuldelijnschulpverlener bij het Veteraneninstituut en freelance docent bij het Opleidingsinstituut voor Politie en Beveiligingspersoneel (OPB). Albert vertelt enthousiast over zijn lange loopbaan en over zijn MARVER-lidmaatschap, dat teruggaat tot 1976.

Hoe kijk je terug op jouw in 2016 gestopte loopbaan?

Tijdens mijn eerste marechausseeopleiding in 1976 keek ik op tegen toekomstige collega's die wachtmeester waren. Daarom ben ik trots dat ik het in een kleine 40 jaar tot grootmajoor schopte. Mijn loopbaan kenmerkte zich door het grijpen van kansen. Ik solliciteerde nooit 'op de postzegel', was niet iemand die alleen reageerde op functies in eigen omgeving. Ik kijk terug op een mooie en waardevolle loopbaan. Ik ben blij met alles wat ik mocht meemaken en bewaar goede herinneringen aan veel oud-collega's.

Je vervulde diverse functies, variërend van liaison en rechercheur tot coördinator bij de brigade buitenland missies. Welk werk sprak je het meest aan?

Ik was erg gecharmeerd van internationale vredesmissies. Sinds 1981 nam ik deel aan 8 missies in Libanon (2 keer, red.), Afghanistan, Israël, Egypte, Joegoslavië, Angola en Bosnië-Herzegovina. Vervolgens werd ik coördinator missieplanning bij de Brigade Buitenland Missies en kon ik als ervaringsdeskundige onder andere advies geven aan collega's die moeite hadden om op missie te gaan. In mijn laatste functie voor mijn FLO was ik liaison bij de Directie Operaties van de Defensiestaf in Den Haag. Dit was één van mijn mooiste functies. Ik zat dicht op het vuur en kwam met alle krijgsmachtonderdelen in aanraking.

Had je ons ooit nodig voor hulp?

In de loop der jaren had ik diverse malen profijt van mijn lidmaatschap. In 1977 kreeg ik hulp toen een adjudant me op basis van een ondeugdelijk rapport berispte. Ik zou tijdens werktijd zonder toestemming zijn thuisgebleven. En dit terwijl ik hiervoor een medisch attest van mijn arts had. Dankzij de MARVER is het rapport van tafel geweest. Daarna schakelde ik de MARVER nog eens in. Voor een functie waarin ik interesse had was namelijk een sollicitatieprocedure uitgezet, terwijl deze al lang vervuld was. Een raadsman van de vereniging bood me vervolgens geweldige hulp. In de jaren daarna bleef de vereniging veel doen voor de collectieve belangen van mij en mijn collega's. ←

'Ik heb al veel profijt gehad van mijn lidmaatschap'

